№24(50)
18.08.95

Беларуская маладзёжная

Рэспубліканская грамадска-палітычная незалежная газета • Заснавана ў чэрвені 1994 г.

"Беларуская маладзёжная" аднаўляе выхад пасля адпачынку. Крыху "заадпачываліся", выбачайце, але не па сваёй волі.

Па-ранейшаму мы -- для вас. Калі і вы хочаце быць разам з намі, -- шукайце, купляйце, чытайце "Беларускую маладзёжную"! Пішыце. Званіце. Дапамагайце нам рэкламай -- вам -- вядомасць, нам -- незалежнасць.

Мікола СТАТКЕВІЧ:

У Грамадзе не будзе расколу, а новы блок будзе працаваць на Беларусь

(стар. 2)

TV программа на неделю

(стр. 4)

Алё, мы вас чуем!

Чытацкія пісьмы без каментароў

(стар. 5)

● Увага: новая рубрыка "БМ"!!!

"ДАМСКІ КАПРЫЗ"

(стар. 8)

Наш Вовчик и ROLLING STONES

(стар. 7)

Сергей Толкачев, г. Пинск

СЛОВА НАБИРАЮТ СИЛУ

Глава из романа о писателе Александре Грине «Даровано судьбой»

(стр. 6)

Яшчэ адно значэнне слова "БЕЛАРУСЬ"?

(стар. 3)

Каб жыць, трэба працаваць? Дык мы ўжо згодныя!

ЗВАРОТ
ветэранаў-дэмакратаў да насельніцтва Рэспублікі Беларусь

Дарагія суайчынікі!
Грамадзяне Беларусі!

Падзеі апошняга часу выклікаюць сур'ёзны непакой за далейшы лёс Бацькаўшчыны. Таму мы, ветэраны вайны і працы, людзі сталага веку, звяртаемся да вас з гэтай ухвалай.

Рэферэндум, які адбыўся на Беларусі 14 траўня гэтага года, дае ўжо зараз адмоўныя вынікі ў развіцці нашага грамадства. У будучым яго наступствы могуць стаць яшчэ горшымі, калі мы моўчкі ды безудзельна будзем назіраць за ходам падзей.

З паведамленняў у сродках масавай інфармацыі вядома, як антыбеларускія сілы ў многіх месцах фальсіфікавалі вынікі галасавання па рэферэндуму, маніпулюючы бюлетэнямі тых, хто як след не разабраўся, як і за што галасаваць, хто ўвогуле не прыйшоў на выбарчыя ўчасткі. Але былі сярод беларусаў і такія, хто сказаў "не" беларускай мове і нацыянальным сімвалам. Ці могуць яны лічыць сябе пасля гэтага беларусамі? Наўрад. Бо якія яны беларусы, калі выракаюцца роднае мовы! Але ж яны і не рускія, не палякі, не яўрэі, не літоўцы, якія адказна ставяцца да сваіх нацый, моў, сімвалаў. Нешматлікі чэчэнскі народ не шкадуе свайго жыцця дзеля абароны роднай зямлі. Адрачыся ад вызначальных прыкмет нацыі — мовы і сімвалаў — учынак глыбока амаральны, здрада сваім продкам, якія з годнасцю баранілі Бацькаўшчыну. Гэта здрада і ўласным нашчадкам. Няма мовы і нацыянальных сімвалаў — няма народа. Няма народа — няма Дзяржавы. Няма Дзяржавы — ніхто не абароніць інтарэсы нацыі. Над нашымі дзецьмі ды ўнукамі ўжо цяпер навісла рэальная пагроза ператварыцца ў гарматнае мяса ў канфліктах Расіі з яе суседзямі, стаць таннай рабочай сілай у новых, але такіх знаёмых гаспадароў.

Шаноўныя суайчыннікі — не беларусы па нацыянальнасці! Вы жывяце сумесна з беларусамі, на даных жыццёвых абшарах. Адны — з незапомных часоў, другія — з нядаўніх. Але наступствы Чарнобыльскай катастрофы, як і іншыя беды, аднолькава адмоўна ўздзейнічаюць на ўсіх нас. Само жыццё паказала: добра на беларускай зямлі беларусам — добра і ўсім, хто жыве і працуе поруч з імі. Толькі адстойваючы інтарэсы нашай агульнай Бацькаўшчыны — Беларусі, вы абароніце і свае інтарэсы. Але тыя з вас, хто сказаў "не" беларускай мове ды нашай адвечнай сімволіцы, хто бярэ удзел у антыбеларускіх арганізацыях, выступае супраць незалежнасці краіны, той сее зерне недаверу, нядобразычлівасці паміж людзьмі розных нацыянальнасцей. Не трэба сеяць вецер. Можна пажаць буру.

Грамадзяне, якія выказаліся на рэферэндуме за родную мову, за нацыянальныя сімвалы! Вы з'яўляецеся носьбітамі гонару нацыі. Па вашых паводзінах, па вашых учынках будуць меркаваць аб беларусах у цэлым свеце. Аб'ядноўвайцеся! Стварайце беларускамоўныя асяродкі там, дзе жывяце і працуеце. Гадуйце сваіх дзетак фізічна і маральна здаровымі, жыццеўстойлівымі. Выхоўвайце іх на лепшых традыцыях народа, у духу нацыянальнай свядомасці, адданасці Бацькаўшчыне. У сучасных умовах гэта цяжка, але магчыма. Не забывайцеся, што нас, шчырых патрыётаў незалежнай Беларусі, не так ужо і мала.

Дай Бог, нам сілу і веліч веры у нашу праўду і ў наш народ!

Атаманаў Дзмітрый, Бубовіч Яўген, Бубовіч Лідзія, Бельская Святлана (Мінск), Бузаў Павел (Маладзечна), Белая Таццяна, Вольскі Артур, Габрусь Анастасія, Ерамеевіч Віктар, Забаўская Вольга, Касцюк Інэса, Курмаз Уладзімір, Касцюкевіч Васіль, Краснікаў Іван (Мінск), Лагодзіч Мікалай (Пінск), Ляпарская Ларыса, Лук'янцаў Уладзімір, Масалкова Ліна (Мінск), Мельнікаў Мікалай (Гродна), Малаковіч Надзея, Нямковіч Вацлаў (Мінск), Папянюк Віктар (Ляхавічы), Пухоўскі Аляксандр, Сарычава Юззфа (Мінск), Сосна Аркадзь (Маладзечна), Татур Мікола, Фалькоў Міхаіл, Хубаніна Эма (Мінск), Цярэшчанка Яўген (Верайцы, Пухавіцкі р-н), Чарнуха Міхаіл (Віцебск), Шкірманкоў Фелікс (Слаўгарад), Шарамет Альберт, Шыманец Леанід, Шчарбакова Галіна (Мінск), Шусціцкі Тадэвуш (Маладзечна).

Мікола СТАТКЕВІЧ:

— У Грамадзе не будзе расколу, а новы блок будзе працаваць на Беларусь

— Мікола, гэта "Беларуская маладзежная", таму пытанні могуць быць не надта зручнымі...

— Я гатовы, безумоўна.

— Адбылося падпісанне пэўных дакументаў — і тры арганізацыі зліліся ў адзіны — сацыял-дэмакратычны — саюз...

— Не, не так. Дакладна так сказаць нельга. Тры незалежных арганізацыі — Беларуская сацыял-дэмакратычная Грамада, Партыя народнай згоды і Усебеларуская партыя адзінства і згоды — аб'ядналіся ў блок, які завецца Сацыял-дэмакратычны саюз.

— Дарэчы, чаму аб'яднаньне адбывалася ў Доме-музеі І з'езда — разлік на пэўны эпатаж? Намёк на нейкую пераймальнасць?

— Безумоўна, арганізатары любой акцыі імкнуцца прыцягнуць да яе ўвагу. Але тут былі і больш глыбінныя прычыны. Я памятаю, калі ўтваралася сацыял-дэмакратычная Грамада, былі прапановы (і абмяркоўваліся сур'ёзна), каб адну з Цэнтральных радаў Грамады правесці ў гэтым доміку. Справа ў тым, што мы існуем у эпоху міфаў — не заўсёды вытлумачальных, часцяком перакручаных.

У гэтым доміку была ўтворана Расійская сацыял-дэмакратычная партыя. Было там 9 дэлегатаў. Там быў і прадстаўнік Беларусі. Потым гэтую партыю сталі зваць меншавікамі і знішчылі. Ніводзін з дэлегатаў не перайшоў у бальшавікі, адны былі знішчаны, другія ўратаваліся ў эміграцыі. Дарэчы, адзін з дэлегатаў таго першага з'езда потым супрацоўнічаў з Беларускай сацыялістычнай грамадой і нават абараняў на судовым працэсе ў Польшчы аднаго з братоў Луцкевічаў, заснавальніка Сацыялістычнай грамады.

Адбылася жахлівая рэч: мала, што бальшавікі знішчылі ўтвораную тут партыю, праследвалі і знішчалі дэлегатаў таго І з'езда, яны яшчэ забралі іх гісторыю. Забралі іх сімвал — зрабілі сімвалам сваёй — бальшавіцкай, камуністычнай — партыі, якая столькі бедаў нарабіла і нашаму народу, і іншым.

Падпісанне дакументаў аб блоку Сацыял-дэмакратычнага саюза ладзілася ў Доме-музеі І з'езда яшчэ і для таго, каб з'явіліся пытанні, падобныя на ваша, і была магчымасць патлумачыць людзям і гісторыю, і пераемнасць, і карані.

Ну, і канешне, месца падпісання прыцягнула ўвагу прэсы — амаль усе сродкі масавай інфармацыі асвятлялі падзею. Некаторыя добразычліва — як "Народная газета", некаторыя нейтральна — як "Звязда", некаторыя з яўным здзекам — як "Советская Белоруссия". Але людзі даведаліся пра гэту падзею.

— Шмат гаворыцца пра тое, што не паспеў Статкевіч стаць лідэрам Грамады, як адразу ўзяў на сябе цяжар такой адказнасці: з'яднанне, пераўтварэнні. Ці прыспела гэта падзея? Ці не атрымліваецца: новая мятла ды па-свойму мяце?

— Па-першае, калі ў Грамадзе ішлі выбары кіраўніцтва, я выступаў з гэтай праграмай. Выбары новага кіраўніка — гэта галасаванне Грамады за новую блокавую палітыку. Я па-сутнасці проста рэалізуе тое, што прапаноўваў.

Казаць пра з'яднанне і ўкладываць у гэты тэрмін самыя розныя сэнсы — не лепшы "контраргумент". Гаворка ідзе пра блок. Блок сацыял-дэмакратычных партыяў. Калі ў нас 30 партыяў — і каб людзі разабраліся ў іх, а, разабраўшыся, адчулі жаданне пайсці на выбары, нам патрэбна ўзбуйненне. І азначыць хоць бы на блоках: ліберальны, нацыянал-дэмакратычны, ці там хрысціянска-дэмакратычны, як яны сябе называюць. І сацыял-дэмакратычны. Я лічу здрадай Беларусі амбіцыі "самастойных" лідэраў "самастойных" партыяў. Гэта амбіцыі дробных царкоў, якія ўпіраліся да апошняга і давялі сітуацыю да таго, што зараз маем.

А тыя непрадуманыя заявы, што з'яўляюцца зараз, пасля афармлення блока, трэба залічыць на эмоцыі іх аўтараў. На жаль у нас зрабілася дурной традыцыяй — кожны адстаўны лідэр становіцца ў позу праведніка і пачынае палохаць расколам.

Адбылося пасяджэнне Цэнтральнай рады Грамады, і курс на стварэнне сацыял-дэмакратычнага блоку быў ухвалены.

— Вы не маглі не чытаць у "Свабодзе" перасцярогу наконт народжанага союза: ці то ён "дзіця дэмакратыі, ці цацка прэзідэнта"?

— Я чытаў. Але я, здаецца, на гэтыя пытанні ўжо адказаў. І партыя на Цэнтральнай радзе адказала таксама.

Дарэчы, напярэдадні падпісання на пасяджэнні Выканкама Грамады ўсе дакументы (у тым ліку, і пра месца падпісання) прымаліся аднагалосна. Мне дзіўна зараз чуць і чытаць тых людзей — нават не людзей, чалавека, — які сам галасаваў за гэтае рашэнне, а зараз вядзе размовы пра раскол і нейкую дыверсію.

— А тое, што вялікая колькасць былых наменклатурных асобаў зараз хіліцца да Грамады, вас не насцярожвае?

— Я думаю, што гэта — нармальная з'ява. Я памятаю, калі ўзнікаў БНФ і калі была зроблена заява, што тым, хто быў у кампартыі, нельга займаць кіруючыя пасады ў Фронце, — як гэта адштурхнула людзей, што былі вядомыя, дзеяздольныя, паважаныя ў грамадстве, няхай у час і ў межах той кіруючай сістэмы! Гэта ў тым ліку былі людзі патрыятычных поглядаў, да таго ж яны мелі вопыт кіравання, пэўныя магчымасці. У Прыбалтыцы гэтыя людзі ўдзельнічалі ў нацыянальным руху, яны зрабілі першыя крокі да незалежнасці. У нас пасля заявы "А вам нельга!" (ініцыіраванай, я думаю, з двух крыніцаў: з недраў спецслужбаў ды з боку той творчай інтэлігенцыі, якой хацелася быць у героях і якая баялася, што яе адцісьнуць з-за пэўнай нявопытнасці, няўмення, слабыя арганізацыйныя здольнасці), хваля адразу пайшла на спад. І з якімі цяжкасцямі мы зараз ідзем да незалежнасці!

Я найперш за ўсё патрыёт. І Грамада, і саюз — гэта будуць патрыятычныя арганізацыі, скіраваныя на беларускую дзяржаўнасць і адраджэнне нашай культуры. І калі зараз пад сцягі дзяржаўнасці становяцца ўсё новыя і новыя людзі — гэта вельмі слушна, вельмі добра. Гэта трэба толькі ўхваляць. Безумоўна, гэтым людзям трэба завяваць пэўны давер, але гэта, я думаю, пытанне часу і іх працы. Я думаю, калі мы будзем дзяліць на "чыстых" і "нячыстых", "капацца" давядзецца ў кожным. Я, напрыклад, як афіцэр, быў членам кампартыі. І што цяпер з гэтага? Хіба не зразумела, што для многіх партыйнасць была як пропуск да прафесійнага росту?

— Мікола, чаму саюз з'явіўся ў такім складзе? І што ж вы так не паразумеліся з Партыяй здаровага сэнсу, ажно да своеасаблівага дэмаршу дайшло?

— Тут я ўжо мусіў нават прасіць прабачэння ў сваіх калег па Сацыял-дэмакратычнаму саюзу... Але пытанне не ў колькасці. У нас 30 партыяў. Пераважная большасць — партыі-шыльды. Напачатку мы вялі перамовы толькі з Партыяй народнай згоды — яны маюць пэўныя структуры, вядомасць у грамадстве. ПНЗ прапанавала далучыць партыю ўсебеларускага адзінства і згоды. Я згадзіўся. У Магілеве, напрыклад, структуры гэтай партыі даўно вядуць працу на з'яднанне з арганізацыямі Грамады.

І было вырашана адразу адмятаць партыі, якія нічога за сабой не маюць. Але былі ў мяне кантакты з кіраўніцтвам Партыі здаровага сэнсу, і я не ўтрымаўся, прасіў калегаў прыняць гэту партыю. Але партыя (хоць, відаць, з вялікай нацяжкай яе можна назваць партыяй) вырашыла, мабыць, зрабіць сабе пэўную рэкламу і, можа, нейкі своеасаблівы ажыятаж палітычны. Імкнучыся нібыта далучыцца да саюзу — адмовілася. І адмовілася не як гэта робіцца прыстойна, а ў кульмінацыйны момант падпісання. Прыцягнула да сябе ўвагу — вы, мабыць, да гэтага кроку і не ведалі, што такая партыя існуе. Цяпер жа, калі гэта партыя будзе прымаць пэўныя памкненні да далучэння, я магу вас запэўніць, гэтага ніколі не адбудзецца. Усё ж хоць кажуць, што палітыка — брудная справа, але наколькі брудная — залежыць ад канкрэтных людзей. Мне здаецца, што гэтай партыі не хапіла здаровага сэнсу і адзінае, чаго яна дасягнула — аднамомантнага ўсплеску цікаўнасці да сябе.

— І апошняе пытанне. З вашым зыходам у Грамаду, а зараз у кіруючыя органы Саюза, ці не застанецца сіратою БЗВ?

— Казаць так — абражаць БЗВ. БЗВ — гэта не арганізацыя аднаго чалавека. У Згуртавання тры функцыі і адапаведныя ім аргструктуры. Крыло грамадска-патрыятычнае, найбольш масавае, вядомае, напрыклад, па акцыях Грунвальд, 8 верасня хутка будзе, святкаванне 75 угодкаў Слуцкага паўстання. Гэта выхаваўчая праца з моладдзю і грамадствам.

Есць крыло — дружыны рэгіянальныя аховы і бяспекі. Яны займаюцца барацьбой супраць злачыннасці — там, дзе дазваляюць мясцовыя ўлады. Праўда, дадзена жорсткае ўказанне ўсім органам унутраных спраў: не супрацоўнічаць з БЗВ. Да смешнага іншым разам: да нас звяртаюцца міліцэйскія чыны: кажуць, што патрэбныя дружыннікі, але акрамя нашых ніхто не ідзе. "Вы дайце людзей, але няхай яны маўчаць, што з БЗВ". Мы звычайна згаджаемся — нам важна не шыльда і не слава, няхай толькі больш парадку будзе на нашых вуліцах.

Акрамя гэтага крыло — назавем яго ўмоўна: палітычнае кіраўніцтва з функцыяй скаардынаваць патрыятычныя сілы. І нам удавалася. Успомніце антыкрызіснае пагадненне, Кансультацыйную нараду дэмакратычных патрыятычных сіл, якая дагэтуль працуе, Грамадскую кантрольную камісію на прэзідэнтскіх выбарах (потым некаторыя з удзельнікаў камісіі выступілі супраць таго, каб БЗВ яе ўзначальвала, БЗВ зышло — і дзе была гэтая камісія на парламенцкіх выбарах?)

Пасля мы зразумелі, што функцыі палітычнага кіраўніцтва ў межах БЗВ вычарпаны. І па-сутнасці, Статкевіч застаўся без працы, бо гэта была зона маёй адказнасці.

Лідэры кожнага з гэтых крылаў самадастатковыя, могуць забяспечыць існаванне, працу, развіццё па сваіх накірунках. Абавязкі кіраўніка БЗВ выконвае Алесь Станкевіч, будзе з'езд, ён абярэ нейкага кіраўніка. Тут праблемы не будзе.

Гутарыла Т. НІЧЫПАРУК, "БМ"

Аб'яднанне партый -- дубль тры

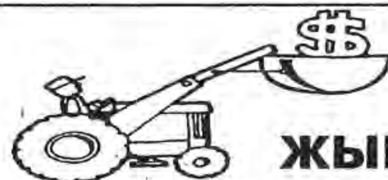
Ідэя аб'яднання лунае, буяе і робіць палітычныя выкрутасы.

Магчыма, у нас хутка з'явіцца новая хрысціянска-дэмакратычная партыя. А можа, і не з'явіцца. Першы крок да яе -- кааліцыя з пяці партый, якая маецца быць зацверджанай вельмі хутка. Два гады таму была створана кааліцыя Сялянскай партыі (узначальвае сп. Лугін), Нацыянальнай партыі (сп. Астапенка) і Беларускай Хрысціянска-Дэмакратычнай Злучанасці (сп. Сілка). Па ініцыятыве апошняга вырашана зараз кааліцыю аднавіць, да яе мяркуецца далучыць Хрысціянска-дэмакратычны выбар (сп. Сарока) і Беларускую народную партыю (сп. Цярэшчанка).

Вядома з канфедыцыйных крыніц, з якімі цяжкасцямі ідзецца да аб'яднання: падзел грошай, улады і г.д. Да таго ж не вырашана пытанне аб сумеснай газеце "Час выбару" -- займаць вядучыя пазіцыі ў ёй хацелі б усе, але шкада грошай. Прэцэндэнт ужо ёсць, бо той жа Сарока сумна вядомы тым, што паўгады пратрымаў журналісцкі штат гэтай жа газеты, не даўшы на яе ні капейкі. З недаверам ставяцца да яго і патэнцыяльныя паплечнікі: партыя Сарокі стойка асацыіруецца з імем графа Прушынскага, што асаблівага гонару ёй не робіць. Складана і з Цярэшчанкам, які мае грошы і друкарню, таму хоча захаваць свой уплыў у новым аб'яднанні, моцна пасунуўшы астатніх, у тым ліку і ХДВ.

Жана СІНІЦКАЯ, для "БМ"

Як жывем?

При прожиточном уровне в Литве, равном 70 литам, минимальный месячный оклад в июне равнялся 120 литам, а средний — 514 литам.

Больше всего в июне заработали сотрудники литовских банков (1467 литов), электроэнергетики (904 лита), сотрудники министерств и департаментов (796 литов) и работники газового сектора (758 литов). Самая низкая зарплата — у земледельцев (214 литов), работников сфер отдыха, культуры и спорта (314 литов), а также у работников социальной сферы (339 литов).

TDN — РИД

* * *

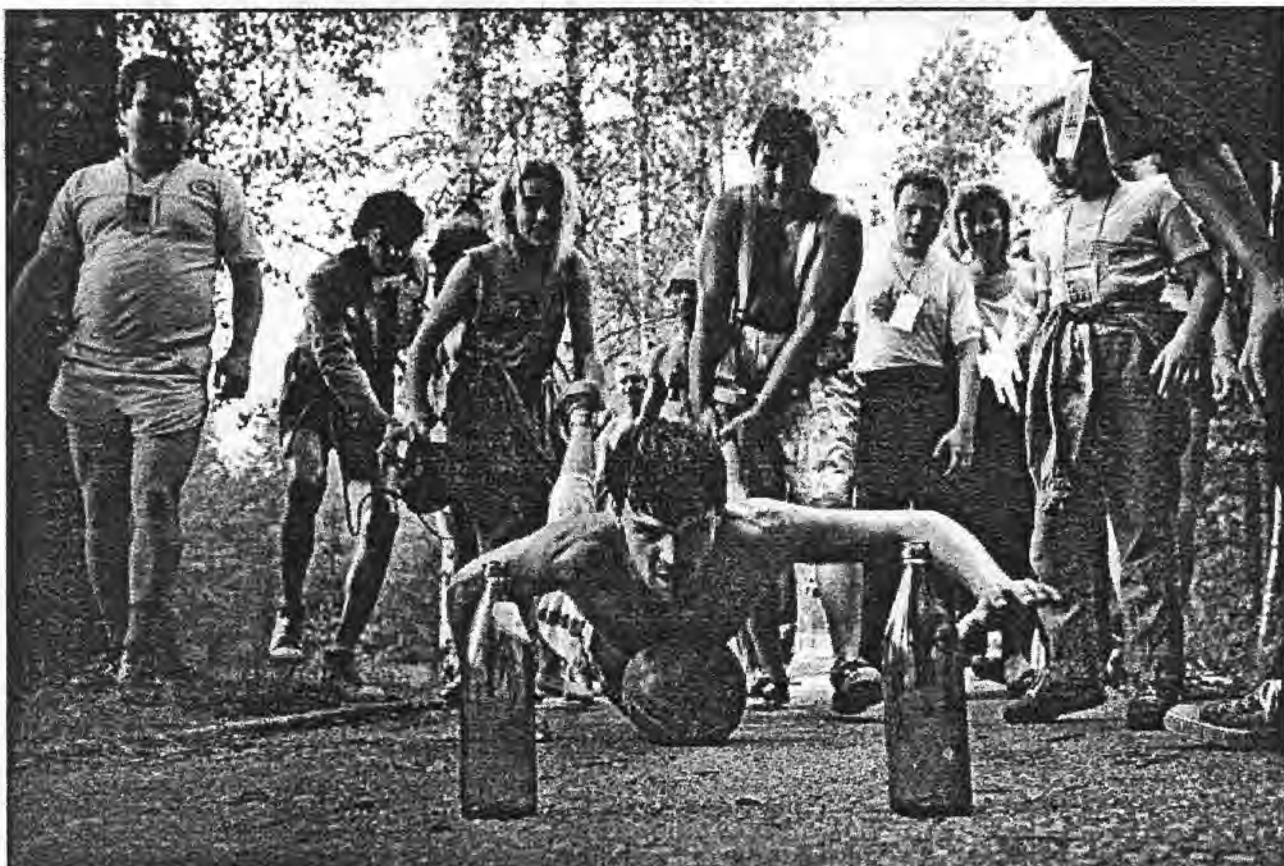
Пражытачны мінімум сярэднестатычнай сям'і з чатырох чалавек (двое дарослых і двое дзяцей — хлопчык і дзяўчынка) павялічыўся ў II квартале бягучага года ў параўнанні з I кварталам на 161 тысячу 242 рублі і склаў 722 тысячы 191 рубель на чалавека. Столькі грошай сям'і дастаткова, каб разлічыцца за камунальныя паслугі і сяк-так пражыць.

Аднак мінімальная спажывецкая карзінка разлічана ў цэнах чэрвеня, і ў бягучым квартале наўрад ці гэтых сродкаў хопіць.

Тая ж сям'я ў сакавіку магла пражыць на 560 тысяч 949 рублёў на аднаго члена. Па меркаванні спецыялістаў Міністэрства працы, за гэтыя "слёзы" можна было нешта набыць. Рыса беднасці, за якой, паводле даных міністэрства, у I квартале бягучага года знаходзілася звыш 50 працэнтаў насельніцтва Беларусі, праходзіла па лічбе 292 тысячы 395 рублёў. Столькі грошай было патрэбна аднаму чалавеку толькі на прадукты харчавання, прычым усяго па мінімуму.

Жанна КАТЛЯРОВА

"Звязда", 9 жніўня 1995 г.

Яшчэ адно значэнне слова "БЕЛАРУСЬ"?

З 27- га па 30-е ліпеня на мяжы Расіі, Латвіі і Беларусі кіламетрах у сямідзесяці ад гарадка Верхнедзвінска праходзіў 4-ты фестываль моладзі трох краін "БеЛаРусь" (назва — па першых складах найменняў рэспублік-удзельніц).

Перад ад'ездам на фестываль больш дасведчаныя калегі скептычна пасміхаліся: "Камсамольскі фэст у лесе? Ой, будзе п'янка". І яны мелі рацыю ... Праўда, і мне было з чым параўнаць "БеЛаРусь" — 95, бо давялося быць роўна 4 гады таму на першым такім фестывалі.

Ідэя,. якой некалі кіраваліся стваральнікі лагера "БеЛаРусь" (а з нашага боку гэта быў Аляксандр Федута, у 92-ім годзе — першы сакратар ЦК Саюза моладзі Беларусі, правапераймальніка камсамола) была высакароднай і простай — сабраць на памежжы моладзь і прадэманстраваць палітыкам, што новастворанымя межы не ў стане знішчыць ніякае, а тым больш камсамольскае, сяброўства. Тады, 4 гады таму, саюзы моладзі былі, мабыць, багацейшыя, чым зараз, і маглі дазволіць сабе забяпечыць удзельнікаў харчамі і намётамі. Гэтым жа разам пра пракорм жыхароў летніка паклапаціліся хіба што латышы, прыгнаўшы выязны бар з завоблачнымі цэнамі (курыная нага — 25 тысяч, піва — 10). Беларусы ж забяспечылі аўтобус розных гарачыцельных напояў (кошты на выпіўку былі вартымі коштаў закускі). Два гэтыя фактары, разам узятыя, яскрава адлюстроўваліся на тварах большасці прысутных.

Адкрыццё фэсту прыпадала на Дзень Незалежнасці Беларусі. Мабыць, беларуская саюзная моладзь пачувала сябе настолькі незалежнай, што на фестывальнай эмблеме беларускі сцяг выглядаў наступным чынам: две трэціх — зялёнага колеру, трэць — чырвонага, прычым зялёны — зверху. Ну, тут ужо "кто как хатит"...

Але, згодна добра вядомаму запавету: "не судзіце і не судзімымі будзеце", асабліва актуальнаму для журналіста ў сучасных умовах, пяройдзем непасрэдна да змесга самога фестываля. Бадай, кожны прыкладна ўяўляе сабе, што мусіць адбывацца на такіх мерапрыемствах, таму — пра адметнасці.

Першая з іх (і асноўная) — гэта кампазітар Ігар Лучанок, які, нягледзячы на гучнае імя, начаваў у такім жа намёце, як і самы "зялёны" з удзельнікаў. На імправізаваным канцэрце-адкрыцці фэста песні кампазітара, як ва ўласным выкананні, так і спетыя разам з малавядомымі, але прафесіяналамі, мелі вялікі поспех.

Старшыня Дзяржкамітэта па справах моладзі РБ Міхась Падгайны, хоць і таксама прысутнічаў на адкрыцці, але адметнасцю не з'явіўся. Хутчэй, ён цяпер успрымаецца як неад'емны атрыбут падобных імпрэз.

Парадаваў спадар Каратчэня, даслаўшы не толькі пасланне, але і пасланніка — саветніка сп. Загубу. Пасланец СНД пазбавіў грамаду ад доўгіх прамоў, і замест гэтага "ужарыў" на гармоніку плясавую (казалі, гэты экспромт ён рыхтаваў два тыдні). Думаю, што калі б хаця палова дзяржаўных чыноўнікаў была здольная на такое, палітычнае жыццё Беларусі было бы куды вясёлым. Так што тым, хто прысутнічаў на адкрыцці фестываля "БеЛаРусь" было чым пахваліцца: не кожны дзень выпадае магчымасць патанчыць пад акампанемент славутага кампазітара і супрацоўніка апарата СНД.

Трэцяй адметнасцю стаў госць — спявак з Украіны. Ні песня, ні выкананне не ўраджвала, затое імя... Уявіце сабе — жывы Тарас Шаўчэнка. На наступны пасля адкрыцця ранак чырвоны пінжак і белыя нагавіцы ўкраінскага госця хаатычна мільгалі між намётаў, выдаваючы поўную разгубленасць іх уладальніка. На беднага Тараса проста забыліся, а між тым трэба было кіравацца на Мінск, каб паспець на Кіеўскі цягнік (а гэта, не многа — не мала — больш за 350 км). Дзякуй Богу, усё абышлося.

І яшчэ адна адметнасць, яна ж — адкрыццё для беларускай — за латышоў і рускіх не скажу — публікі. Маскоўскі пост-панк-гурт "Манго Манго". У сваім родным горадзе хлопцы выступаюць у начных клубах, на "БеЛаРусі" далі канцэрт больш як на дзве гадзіны — жывы гук, можна танчыць, слухаць, не прыходзячы ў шок ад відавочных ляпсусаў у тэксце, і атрымліваць асалоду ад дарэчных прыколаў. Карацей, і гурт добры, і песні цікавыя.

Апошняя адметнасць: акрамя беларусаў, прадстаўнікі дэлегацый між сабой размаўлялі на родных мовах: латышы — па-латышску, расейцы — па-расейску. А самае шыкоўнае выказванне пра фестываль належыць прадстаўніцы і супрацоўніцы Беларускага саюза моладзі Аксане: "Мы дружим их, они дружат нас". Разумейце, як хочаце.

Арганізатарам першага фестываля "БеЛаРусь" быў наш бок. Цяпер, праз чатыры гады, эстафета зноў вярнулася да беларусаў. Калі параўноўваць той фэст з гэтым, то трэба сказаць, што праграмы істотна не адрозніваліся: мясцовы варыянт клуба вясёлых і знаходлівых (тут гэта звалася "кто во что горазд"), канцэрты мастацкай самадзейнасці, дыскатэкі да світанку, спартыўныя спаборніцтвы. Словам, усё тое, што прысутнічае на любой маладзёжнай тусоўцы ў палявых умовах. Застаецца толькі паспачуваць Беларускаму саюзу моладзі ўвогуле і яго першаму сакратару Сяргею Дароніну ў прыватнасці. У наш час арганізаваць і правесці фестываль, нават "для сваіх" — справа нялёгкая. Тым больш, што старой камсамольскай гвардыі, падкаванай у такіх пытаннях, амаль не засталося (прынамсі, у грамадскіх арганізацыях). І калі на "БеЛаРусь" прыехалі нават са Свярдлоўска, значыць, было дзеля чаго. Прадстаўніца Расійскага саюза моладзі выказалася на гэты конт наступным чынам: "Калі мы пачнем задумвацца, ці варта ехаць у такую далечыню, значыць, мы пастарэлі".

А што да узросту большасці ўдзельнікаў, то, гледзячы на іх, узгадвалася сакраментальнае: "Комсомол, не просто возраст..." Думаю, не памылюся, калі скажу, што пакуль яшчэ камсамольскае мінулае — добры пачатак шляха да светлай будучыні. І таму, адкінуўшы папярэдні скептыс і іронію, заўважу, што тыя, хто сёння ў нефармальнай абстаноўцы "фестывальнічаў" з таварышамі з суседніх краін, заўтра, не выключана, будуць вырашаць лёс міждзяржаўных стасункаў. І тады, перш чым распачаць міжнародны канфлікт, уладары ўзгадаюць выпітую разам пляшку і спетую разам песню — і сваркі не адбудзецца. Калі так атрымаецца хаця б у дробязі, значыць мэта фестываля дасягнутая.

Аля ВОЛІЧ, "БМ"

"... Мы чакаем перамен"

На мінулым тыдні трохгадовы юбілей адзначыў Беларускі Рэспубліканскі Фонд Падтрымкі Дэмакратычных Рэформ імя Льва Сапегі.

Да дзен народзінаў, юбілеяў прынята звычаіна гаварыць аб дасягненнях, поспехах, заваевах. Гость "БМ", старшыня праўлення Фонду Георгій Куневіч засяроджвае вашу ўвагу больш на праблемах.

Асноўную дзеінасць на працягу гэтых трох гадоў мы ажыццяўлялі па праграмах параўнальнага аналіза рэформ у краінах Цэнтральнай і Усходняй Еўропы. Мы лічым, пазітыўная інфармацыя пра станоўчыя вынікі рэформ у краінах Цэнтральнай і Усходняй Еўропы падштурхоўвае, спрыяе ініцыіраванню рэформ на Беларусі, таму будзем працягваць гэтыя праграмы і ў галіне муніцыпальных рэформ, у галіне развіцця рынкавай эканомікі, стварэнні дэмакратычнага грамадства па прынцыпах грамадзянскай супольнасці.

За тры гадымы ўсталявалі трывалыя сувязі з многімі навуковымі, грамадскімі, муніцыпальнымі арганізацыямі краін Цэнтральнай, Усходняй і заходняй Еўропы. У нас цесныя кантакты з уплывовымі міжнароднымі арганізацыямі, пачынаючы з Рады Еўропы, Польшчай, Венгрыяй, Германіяй, Даніяй.

Мы лічым, што патрэбна правядзенне кардынальнай рэформы дзяржаўнага кіравання і самакіравання ў Беларусі.

Зараз па нашай Канстытуцыі сістэма мясцовых органаў улады з'яўляецца дзяржаўнай сістэмай кіравання. Сістэма самакіравання — гэта ўжо іншы прававы механізм кіравання ў дзяржаве — праз выбарныя прадстаўнічыя органы. Інакш кажучы, гэта органы, створаныя народным шляхам выбараў, гэта механізм кіравання знізу. Той жа механізм-- цэнтралізаваны, адміністрацыйны, бюракратычны, які зараз існуе — ен цалкам паглынае восць гэту сістэму прадстаўнічых органаў улады.

Уведзена прэзіденцкая вертыкаль, зменены Закон аб самакіраванні, прававыя магчымасці Саветаў зараз нулявыя. Калі мы хочам зрабіць рэальную сістэму самакіравання, рэальную сістэму народаўладдзя, мы павінны прыйсці да тых прынцыпаў, якія выкладзены ў міжнародным дакуменце — Еўрапейскай хартыі тэрытарыяльнага самакіравання. Беларусь гэты дакумент яшчэ не падпісала, але адна з умоў, калі Беларусь хоча быць членам Рады Еўропы — падпісанне Еўрапейскай хартыі і прывядзенне ў адпаведнасць нашага заканадаўства. Дарэчы, на восень запланаваны візіт экспертаў Рады Еўропы з мэтай вывучэння адпаведнасці нашага заканадаўства агульнаеўрапейскім прынцыпам самакіравання.

Мы лічым, што тэрмінова трэба прыняць Закон аб падрыхтоўцы і правядзенні рэформы мясцовых органаў улады. У Беларусі Вярхоўны Савет чамусьці працаваў так: прымаецца закон — і справа зроблена. Адна справа — прыняць закон, другая — ажыццявіць выкананне закона, каб норма права, замацаваная ў законе, стала нормай жыцця. Тут неабходны час, патрэбны людзі, прафесіяналы, каб грамадскасць, выбаршчыкі, дэпутаты ўсвядомілі, як існаваць у новых сацыяльна-эканамічных, сацыяльна-палітычных умовах, карыстацца нормамі права.

Зараз ўся прававая база сістэмы кіравання, і дзяржаўная, і мясцовая, грунтуецца на старой прававой дактрыне, дактрыне цэнтралізаванага адміністартыўнага кіравання. Калі мы хочам залажыць канстытуцыйныя прынцыпы сацыяльнай рынкавай эканомікі, сацыяльна-прававой дзяржавы, рэальнага самакіравання, мы павінны перайсці на еўрапейскую, кантынентальную прававую дактрыну. А змена дактрыны — гэта змена амаль усяго заканадаўства. Трэба, каб прыйшлі новыя людзі, юрысты, правазнаўцы, парламентарыі, якія будуць закладваць тое, што называецца дэцэнтралізаваным механізмам кіравання.

На працягу усей дзейнасці парламенту 12 склікання я не памятаю, каб ВС сур'езна падыходзіў да праблемы рэфармавання структур кіравання: калі прымалася Канстытуцыя, раздзел пяты "Дзяржаўнае кіраванне і самакіраванне" быў прыняты цалкам без абмеркавання. Тыя прапановы, якія ўносіліся па кардынальнаму змяненню Закона аб мясцовым самакіраванні, таксама не былі ўлічаны. На наступным тыдні мяркуем правесці сустрэчы з кіраўнікамі камісій, дэпутатамі Вярхоўнага Савета і прапанаваць разгледзець нашы законапраекты на пасяджэнні прэзідыума, а потым і на сесіі.

Зараз фонд распрацоўвае фінансава-эканамічны блок законапраектаў: муніцыпальная маемасць, падаткі, зборы, праблемы муніцыпальных банкаў. Мы прапануем прыняць некалькі законаў аб адміністратыўнай юстыцыі, каб мясцовыя органы ўлады маглі праз сістэму адміністрацыйнага суда абараняць свае правы. Нашы эксперты працуюць над праграмай. "Праблемы дэмакратызацыі і развіцця грамадзянскай супольнасці на Беларусі", праводзяць сацыялагічныя даследванні па актуальных праблемах дэмакратычных рэформ, рыхтуюць серыю брашур па асновах самакіравання у краінах Цэнтральнай і Заходняй Еўропы (Даніі, ФРГ, Польшчы).Так што працы амаль што непачаты край.

Мы віншуем усіх супрацоўнікаў і сяброў Фонду імя Сапегі з юбілеем, жадаем поспехаў у іх нялегкай, але вельмі патрэбнай справе. І каб сіл і натхнення хапіла давесці ўсе праграмы, законапраекты, задумкі да канца.

ТВ -- программа на неделю

Понедельник, 21 августа

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 "Узел связи". Док.фильм. 8.15 Финансовое время. 8.30 "По секрету всему свету". Худ.фильм. 1-я и 2-я серии. 10.30 "Зелеными просторами". Музыкальный фильм. 11.00 "Окаванго". Худ.фильм. 11.30 "Темы к размышлению". Фильм-балет. 12.35 "И на камнях растут деревья". Худ.фильм с субтитрами. 1-я и 2-я серии. 15.00 Новости. 15.10 "Тени исчезают в полдень". Худ.фильм. 1-я серия "Красная Марья". 16.30 Мультфильм. 17.00 "Колыбель качается над бездной". Док.фильм. 18.00 АТН, Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 Телеанонс. 18.50 Музыкальный антракт. 19.00 На добрый лад. Телеочерк. 19.15 Протокол. Международная программа. 19.35 "Крок". Провинция. Ушачский район. Часть 1-я. 20.05 Телеанонс. 20.15 SOS. 20.20 Спортивный телекурьер. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.30 Музыкальный антракт. 21.45 Вертикаль. Почта Президента. 22.15 "Сватанье на Гончаровке". Спектакль Киевского государственного Молодежного театра. В перерыве (23.00) -- Новости. 24.00 Под куполом Вселенной. 0.05 "Бал Александра Малинина". Фильм-концерт.

1 канал

Профилактические работы до 14-00.

14.00, 0.50 Новости. 14.20, 23.15 Семь дней спорта. 14.50, 0.40 Авторалли Париж-Москва-Пекин. 15.00 Мультфильм. 15.25 Звездный час. 16.05 "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.30 Тет-а-тет. 17.00, 20.00 Время. 17.20 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия). 18.10 Час пик. 18.35 "Угадай мелодию". Телеигра. 19.00 "Мы". 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.55 Встреча с А.Солженицыным. 21.10 "Два билета на дневной сеанс". Худ.фильм. 22.55 Версии. 23.45 Пресс-клуб.

Канал "Россия"

17.00 Спасение 911. 17.55 Водные виды спорта. Чемпионат Европы. 18.25 Устами младенца. 19.00, 22.00 Вести. 19.25 Подробности. 19.35 "Последний враг". Худ.фильм (Великобритания). Часть 2-я. 20.40 Репортер. 21.00 Момент истины. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 "При де Лозанн" в Большом театре России.

Санкт-Петербург

12.00 "Немецкая волна". 12.15, 14.40, 18.00 Музыкальный момент. 12.20 "Открываю для себя Россию". Плес. 12.50 Телеблиц. 13.00 Скорая помощь. 13.30 "Мануэла". Худ.фильм. 14.20 Советы садоводам. 14.30, 18.30, 21.40 Информ ТВ. 14.45 "Ленинградский балет". Телефильм. 15.25 "Сильва". Худ.фильм. 16.55 Исторический альманах. 17.20 Сказка за сказкой. 18.05 Телеблиц. 18.10 Судьба "Комсомольца". 18.45 Спортивные новости. 18.55 "Мануэла". Худ.фильм. 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 Дела городские. 20.05 Бенефис Аскольда Макарова. 20.55 "А.П.Чехов. Сценки". Худ.фильм. 21.55 Спорт, спорт, спорт... 22.10 Телекомпакт.

Вторник, 22 августа

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Зеркало Си-эн-эн. 8.05 Авто-парк. 8.20 Бездельник. 8.45 "Портрет любимой женщины". Док.фильм. 9.25 Мультфильмы. 9.55 "Окаванго". Худ.фильм. 10.25 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. 10.45 Д.Шостакович. Опера "Леди Макбет Мценского уезда" ("Екатерина Измайлова"). Спектакль ГАБТа Беларуси. 13.50 "Володя большой, Володя маленький". Худ.фильм. 15.00 Новости. 15.10 "Тени исчезают в полдень". Худ.фильм. 2-я серия "Пришлые люди". 16.25 "Жизнь в танце". Музыкальный фильм. 17.30 Уроки Н.Новожиловой. 18.00 АТН, Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 Музыкальный антракт. 18.55 Футбол. Кубок УЕФА. "Динамо" (Минск) -- "Университатя" (Румыния). В перерыве (19.45) -- Колыбельная. 20.50 Скрижали. Князь Кропоткин. 21.00 Новости. 21.30 Музыкальный антракт. 21.45 Экономикст. 21.55 "Мятежный духом". Телесериал (США, ЮАР, Германия). 22.50 Мультфильм для взрослых. 23.00 Новости. 23.15 Под куполом Вселенной. 23.20 "Очарованный странник". Худ.фильм.

1 канал

5.00 Телеутро. 8.00, 11.00, 14.00, 0.55 Новости. 8.20, 17.20 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия). 10.00 "Мы". 10.40 Огород круглый год. 11.20 Телерадиокомпания "Мир". 12.00 "Жизнь Клима Самгина". 13.20 Иванов, Петров, Сидоров... 14.20 Семь дней спорта. 14.50 Авторалли Париж-Москва-Пекин. 15.00 Посмотри, послушай. 15.20 За жар-птицей. 15.40 Между нами, девочками. 16.05 "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.30 Джэм. 17.00, 20.00 Время. 18.10 Час пик. 18.35 "Угадай мелодию". Телеигра. 19.00 Тема. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.55 Из первых рук. 21.05 "Музыкальная история". Худ.фильм. 22.40 Версии. 23.00 Телешоу "50х50".

Канал "Россия"

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Требуются... требуются... 9.55 Телегазета. 10.05 Парижские сезоны. 10.35 Милицейская хроника. 10.45 Ура! Каникулы. "Бременские музыканты". Мультсериал (Испания). 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Старты надежд. 15.50 Месяцеслов. 16.20 Новая линия. 16.50 "Бегство с Юпитера". Худ.фильм (Австралия). 17.15 Клип-антракт. Линда. 17.25 Зал ожидания. 18.10 L-клуб. 19.25 Подробности. 19.35 Из фильмотеки юбиляра. Г.Данелия. "Паспорт". Худ.фильм. 21.25 Водные виды спорта. Чемпионат Европы. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Загадки любви. "Любовь императрицы". Программа Э.Радзинского. 23.35 Экран криминальных сообщений.

Санкт-Петербург

12.00 "Немецкая волна". 12.15, 14.40, 18.00 Музыкальный момент. 12.20 "Открываю для себя Россию". Новгородская область. 12.50 Телеблиц. 13.00 Скорая помощь. 13.30 "Мануэла". Худ.фильм. 14.15 Советы садоводам. 14.30, 18.30, 21.40 Информ ТВ. 14.45 Мультфильм. 15.00 Баскетбол. Международный турнир "Кубок А.Белова". "Спартак" -- "Радио" (Вроцлав). 16.35 "Антоний и Клеопатра". Фильм-балет. 17.15 По всей России. 17.25 Сказка за сказкой. 18.05 Телеблиц. 18.10 Мультфильм. 18.45 Спортивные новости. 18.55 "Мануэла". Худ.фильм. 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 Хочешь? Смотри... Юмористическая программа. 20.45 "Последняя альтернатива". Телеспектакль. 1-я серия. 21.55 Спорт, спорт, спорт... 22.10 "Последняя альтернатива". Телеспектакль. 2-я серия.

Среда, 23 августа

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.15 "Солнечный круг". Музыкальный фильм. 8.45 "Крымский сезон". Док.фильм. 9.15 "Мятежный духом". Телесериал (США, ЮАР, Германия). 10.10 Мультфильмы. 10.45 "Окаванго". Худ.фильм. 11.15 "Идиот". Худ.фильм. 13.15 "С улыбкой доброй..." Фильм-концерт. 13.55 Видимо-невидимо. 15.00 Новости. 15.10 "Тени исчезают в полдень". Худ.фильм. 3-я серия "Горькое счастье". 16.20 Мультфильм. 16.30 "Моя Кармен". Музыкальный фильм. 17.30 Сельчане. Ивановский завод сельскохозяйственных машин. 18.00 АТН, Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 Телеанонс. 18.50 Музыкальный антракт. 19.00 Портрет в интерьере. Председатель Белорусского детского фонда писатель Владимир Липский. 19.20 Белорусский дом. Ивье: памятники, традиции духовности. 20.05 SOS. 20.10 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телесериал. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.30 Музыкальный антракт. 21.45 Экономикст. 21.55 "Мятежный духом". Телесериал. 22.50 "Буффонада". Музыкальная зарисовка. 23.00 Новости. 23.15 Под куполом Вселенной. 23.20 "Наш американский Боря". Худ.фильм.

1 канал

5.00 Телеутро. 8.00, 11.00, 14.00, 23.40 Новости. 8.20, 17.20 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия). 9.10 Тема. 9.50 В мире животных (с сурдопереводом). 10.35 "Пойми меня". Телеигра. 11.20 Телерадиокомпания "Мир". 12.00 "Жизнь Клима Самгина". 13.10 Мультфильм. 13.20 Иванов, Петров, Сидоров... 14.20 Семь дней спорта. 14.50, 23.25 Авторалли Париж-Москва-Пекин. 15.00 Домисолька. 15.20 Отчего и почему? 15.50 "Фан-клуб". 16.00 Шпаргалка. 16.05 "Элен и ребята". Молодежный сериал (Франция). 16.30 Тин-тоник. 17.00, 20.00 Время. 18.10 Час пик. 18.35 "Угадай мелодию". Телеигра. 19.00 Фабрика грез. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.55 "Праздник любви". Худ.фильм (Франция). 20.35 Версии. 22.55 Новые обыватели.

Канал "Россия"

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Требуются... требуются... 7.55 Ключевой момент. 8.05 Водные виды спорта. Чемпионат Европы. 8.50 "Санта-Барбара". Худ.фильм. 9.40 Крестьянский вопрос. 10.05 "Русские забавы". С.Довлатов. 10.50 Ура! Каникулы. "Бременские музыканты". Мультсериал (Испания). 11.20 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Чья сторона? 16.20 Дальний Восток. 16.50 Телегазета. 16.55 "Бегство с Юпитера". Худ.фильм (Австралия). 17.20 Никто не забыт. 17.25 "Россия. Объяснение в любви". Художественно-публицистический цикл. 17.55 "Под крылом... самолетов". Авиасалон-95. 18.10 "Последний поэт". С.Есенин. 18.25 Своя игра. 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ.фильм. 20.30 Водные виды спорта. Чемпионат Европы. 21.25 Призеры телевизионного фестиваля. "Пожизненно русские". Док.фильм (Архангельск). 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 М.Влади в фильме Ж.Л.Годара "Две-три вещи, которые я знаю о ней".

Санкт-Петербург

12.00 "Немецкая волна". 12.15, 14.40, 18.00 Музыкальный момент. 12.20 "Открываю для себя Россию". Кинешма. 12.55 Телеблиц. 13.00 Скорая помощь. 13.30 "Мануэла". Худ.фильм. 14.15 Советы садоводам. 14.30, 18.30, 21.40 Информ ТВ. 14.45 "Вива, Кастро!" Худ.фильм. 16.05 "Живые струны". Телефильм. 16.40 Исторический альманах. 17.25 Класс "Оптимист" -- класс первый. 18.05 Телеблиц. 18.10 Мультфильмы. 18.45 Спортивные новости. 18.55 "Мануэла". Худ.фильм. 19.40 Телеслужба безопасности. 19.55 Футбол. "Кубок 19 августа". 20.45 Блеф-клуб. 21.20 Песни нашей памяти. 21.55 Спорт, спорт, спорт... 22.10 Храм. 22.40 "Жермена и Бенжамен". Многосерийный худ.фильм (Франция).

Четверг, 24 августа

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.15 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телесериал. 8.45 "Белвидеоцентр" предлагает: "Народные художники". Док. фильм. 9.15 "Мятежный духом". Телесериал. 10.10 Мультфильм. 10.25 "Окаванго". Худ. фильм. 10.55 Уроки Н.Новожиловой. 11.25 "Кража". Худ. фильм. 1-я и 2-я серии. 13.50 "Хореографические новеллы". Фильм-концерт. 15.00 Новости. 15.10 "Тени исчезают в полдень". Худ. фильм. 4-я серия "Марьин утес". 16.25 Гости в дом. К Дню независимости Украины. 18.00 АТН, Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 SOS. 18.50 Музыкальный антракт. 19.00 Пограничье. Передача из Гродно. 19.20 "Крок". "Своевременно". Информационная программа. 19.50 Экономикст. 20.00 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телесериал. 20.30 Студия "Эксклюзив". Весы. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.30 Музыкальный антракт. 21.45 Студия "Политика". 22.00 "Мятежный духом". Телесериал. 22.55 Телеанонс. 23.00 Новости. 23.15 Под куполом Вселенной. 23.20 Чемпионат мира по мотогонкам-95. Гран-при Франции. 23.50 "Трактир на Пятницкой". Худ. фильм.

1 канал

5.00 Телеутро. 8.00, 11.00, 14.00, 0.35 Новости. 8.20, 17.20 "Тропиканка". 9.10 Фабрика грез. 9.50 Клуб путешественников. 10.35 Пойми меня. 11.20 Телерадиокомпания "Мир". 12.00 "Жизнь Клима Самгина". 13.20 Иванов, Петров, Сидоров... 14.20 Семь дней спорта. 14.50 Авторалли Париж-Москва-Пекин. 15.00 Мультитроллия. 15.20 На балу у Золушки. 15.40 Волшебный мир, или Синема. 16.05 "Элен и ребята". 16.30 До 16 и старше... 17.00, 20.00 Время. 18.10 Час пик. 18.35 Лотто "Миллион". 19.05 "Чтобы помнили..." 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.55 Москва. Кремль. 21.15 Фильм "Паттон". Худ. фильм (США). 0.15 Версии.

Канал "Россия"

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Требуются... требуются... 7.55 Ключевой момент. 8.05 Водные виды спорта. Чемпионат Европы. 8.45 Телегазета. 8.50 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 9.40 Крестьянский вопрос. 10.05 "Под крылом...самолетов". Авиасалон-95. 10.15 "Из истории русского портрета XVIII века". Док. фильм. 10.35 Милицейская хроника. 10.45 Ура! Каникулы. "Мечи свободы. Поход каталонцев". Мультсериал (США). 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Компас "Роста". Сказочные школы Англии. 16.20 Новая линия. 16.50 Никто не забыт. 16.55 Мультфильм. 17.25 Клип-антракт. 17.30 Лидер-прогноз. 17.55 Наш сад. 18.25 Караоке по-русски. 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 20.30 В мире авто- и мотоспорта. 21.05 Чрезвычайный канал. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.45 Экран криминальных сообщений. 22.55 Водные виды спорта. Чемпионат Европы.

Санкт-Петербург

12.00 "Немецкая волна". 12.15, 14.40, 16.30 Музыкальный момент. 12.20 "Открываю для себя Россию". Великие Луки. 12.50 Телеблиц. 13.00 Скорая помощь. 13.30 "Мануэла". Худ. фильм. 14.15 Советы садоводам. 14.30, 18.30, 21.40 Информ ТВ. 14.50 По всей Росии. 15.00 Баскетбол. Международный турнир "Кубок А.Белова". "Спартак" -- "Динамо" (Москва). 16.35 "Мальчик из спичечной коробки". Худ. фильм. 17.50 Мультфильм. 18.05 Телеблиц. 18.10 Полосатая музыка. 18.45 Спортивные новости. 18.55 "Мануэла". Худ. фильм. 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 Ура! Комедия. "Разборчивый жених". Худ. фильм. 21.55 Спорт, спорт, спорт... 22.10 "Цыганская душа..." 22.40 "Жермена и Бенжамен". Худ. фильм.

Пятница, 25 августа

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.15 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телесериал. 8.45 "Мятежный духом". Телесериал. 9.50 Мультфильм. 10.15 "Окаванго". Худ. фильм. 11.15 "Праздник вдохновения". Фильм-концерт. 11.45 "Асса". Худ. фильм. 1-я и 2-я серии. 14.15 "Белвидеоцентр" предлагает: "Поставские перезвоны". "Плывет челн". Док. фильмы. 15.00 Новости. 15.10 "Тени исчезают в полдень". Худ. фильм. 5-я серия "Речные звезды". 16.15 "Лечу я к Вам воспоминаньем..." Мультфильм. 16.45 "Лето было только день". Худ. фильм. 18.00 АТН, Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 SOS. 18.50 Музыкальный антракт. 19.00 Обновление. Брестские тепловые сети: секреты стабильности. 19.40 Диалоги о спорте. Главный тренер национальной сборной по спортивной гимнастике А.В.Кошель. 20.00 Многозвучие. 20.30 Экономикст. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.30 Музыкальный антракт. 21.45 Акколада. Концерт группы "Агата Кристи". Часть 2-я. 22.35 Под куполом Вселенной. 22.40 Компания "Цептер" представляет: "Я -- монстр". Худ. фильм (США). В перерыве (23.00) -- Новости.

1 канал

5.00 Телеутро. 8.00, 11.00, 14.00, 0.30 Новости. 8.20, 17.20 "Тропиканка". 9.10 "Чтобы помнили..." 9.50 Утренняя звезда. 10.35 Пойми меня. 11.20 Телерадиокомпания "Мир". 12.00 "Жизнь Клима Самгина". 13.05 Мультфильм. 13.20 Иванов, Петров, Сидоров... 14.20 Семь дней спорта. 14.50, 0.20 Авторалли Париж-Москва-Пекин. 15.00 "Белый Клык". 15.25 Созвездие Орфея. 15.35 Новая реальность. 16.05 Рок-урок. 17.00, 20.00 Время. 18.10 Дикое поле. 18.25 Человек и закон. 18.55 Поле чудес. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.55 "Таверна Ямайка". 1-я серия (Великобритания). 21.50 Версии. 22.10 Жеребьевка лиги чемпионов по футболу сезона 1995-1996 гг. 22.40 Взгляд. 23.35 Музобоз.

Канал "Россия"

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Требуются... требуются... 7.55 Момент истины. 8.50 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 9.40 Крестьянский вопрос. 10.05 Музыкальный экспромт. 10.15 Телегазета. 10.20 Милицейская хроника. 10.30 Торговый дом. 10.45 Ура! Каникулы. "Мечи свободы. Поход каталонцев". Мультсериал (США). 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Кенгуру. 15.50 Месяцеслов. 16.20 Новая линия. 16.50 Дисней по пятницам. "Свет в лесу". Худ. фильм. 18.25 Киноафиша. 18.40 Горячая десятка. 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ. фильм. 20.30 "От форте до пьяно". Программа Ю.Мамина. 21.05 Водные виды спорта. Чемпионат Европы. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.45 "Под крылом... самолетов". Авиасалон-95. 22.55 "Она выбирает романтику". Худ. фильм (США).

Санкт-Петербург

12.00 "Немецкая волна". 12.15, 14.40, 17.50 Музыкальный момент. 12.20 "Они спасут Россию". Сыктывкар. 12.50 Телеблиц. 13.00 Скорая помощь. 13.30 "Мануэла". Худ. фильм. 14.15 Советы садоводам. 14.30, 18.30, 21.40 Информ ТВ. 14.45 Ура! Комедия. "Разборчивый жених". Худ. фильм. 16.25 Европейский калейдоскоп. 16.55 "Хрустальный ключ". Фестиваль музыкальных клипов. 17.15 "Зебра". Артек-95. 17.55 Телеблиц. 18.00 Мультфильм. 18.45 Спортивные новости. 18.55 "Мануэла". Худ. фильм. 19.45 Телеслужба безопасности. 19.55 "День рождения Анны". Худ. фильм. 21.05 "С ярмарки". Телефильм. 21.30 Мультфильм. 21.55 Спорт, спорт, спорт... 22.10 Экран зарубежного кино. "Перекати-поле". Худ. фильм.

Суббота, 26 августа

Белорусское телевидение

8.00 Экономикст. 8.10 Зеркало Си-эн-эн. 8.25 "Мелодии экрана". Фильм-концерт. 9.00 Здоровье. 9.30 Мультфильм. 10.00 Студия "Колыбельная". "Все дело в шляпе". Развлекательная викторина для малышей. 10.30 "Судьба моя и надежда -- это ты, искусство". Телефестиваль творчества инвалидов. 10.50 "Вы чье, старичье?" Худ. фильм с субтитрами. 12.25 Чернобыль: проблемы и решения. 12.55 "Вариации на тему". Творческие работы студентов отделения телережиссуры Белорусской академии искусств. 13.35 Четвертое измерение. Духовно-просветительская программа. 14.25 Телеанонс. 14.30 "Вера. Надежда. Любовь". Игуменья Гавриила, скульптор Владимир Теребун и председатель Гродненского профсоюза "Лига" Евгений Корнильчик. 15.05 Телеклуб охотников и рыболовов "Удача". 15.35 "Крок". Пять звезд. Телеигра. Юбилейный выпуск. 16.55 Приглашаем на вечерки. Деревня Дворище Дзержинского района. 17.45 "Тропическая жара". Худ. фильм. 18.45 Финансовое время. 19.00 Премьера цикла. "Галерея". В.Раинчик. Авторская программа Татьяны Егоровой. 19.25 Телевизионный АРТ-клуб. Премьеры Русского академического театра Беларуси. 20.00 Телеанонс. 20.05 Международные спортивные новости. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.30 Колролевская охота. 22.15 "Звезды" на экаране. Владимир Ильин и Ирина Феофанова в худ. фильме "Стрелец неприкаянный". 23.50 Под куполом Вселенной. 23.55 Видимо-невидимо.

1 канал

6.30 Телеутро. 8.00, 14.00, 23.40 Новости. 8.20 Зов джунглей. 8.50 "Секреты моего лета". 9.15 Умники и умницы. 9.40 Утренняя почта. 10.15 Смак. 10.30 Здоровье. 11.00 Провинция. 11.40 Бомонд. 12.00 "Убийцы выходят на дорогу". Худ. фильм. 13.20 Зеркало. 14.50 Авторалли Париж-Москва-Пекин. 14.20 Большие гонки. 14.40 "Адольф: казнь после смерти". 15.50 В мире животных. 16.05 Счастливый случай. 17.00, 20.00 Время. 17.25 Международный авиакосмический салон в Жуковском. 17.55 "В ожидании светофора". Худ. фильм (США). 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.55 "Таверна Ямайка". 2-я серия. 22.45 Клуб "Белый попугай". 22.35 "Манхэттен трансфер" в Москве. 23.25 Авторалли Париж-Москва-Пекин.

Канал "Россия"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Звезды говорят. 7.30 Первый дубль. 8.00 Виниловые джунгли. 8.30 Пилигрим. 9.15 "Под крылом ...самолетов". Авиасалон-95. 9.30 Телконкурс юристов. 10.15 Как жить будем? 11.00 Любимые комедии. "Любовь и голуби". Худ. фильм. 12.45 К.Мажейка. "Параллели". 13.20 Де факто. 13.35 "Подвалы "Мажестик". Худ. фильм. Часть 1-я. 14.30 В мире животных. 15.25 Звезды Америки. 15.55 Футбол. Чемпионат России. ЦСКА- "Локомотив" (Москва). 17.55 Звездный дождь. 19.25 Из фильмотеки юбиляра. П.Тодоровский. "Анкор, еще анкор". Худ. фильм. 21.10 Совершенно секретно. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Звуковая дорожка. 23.25 Ночной разговор. 23.30 Водные виды спорта. Чемпионат Европы.

Санкт-Петербург

6.30 Христос во всем мире. 7.30 Доброе утро. 8.00 Живьем... 9.00 "Последняя альтернатива". Телеспектакль. 11.10 "Живые струны". Фильм-концерт. 11.45 "Рандеву". Таня Буланова. 12.15 Теледоктор. 12.35 "Два долгих гудка в тумане". Худ. фильм. 14.00 "Кинооператор Андрей Москвин". Док. фильм. 15.00 Баскетбол. Международный турнир "Кубок А.Белова". Полуфинал. 16.35 Фильмы режиссера О.Ерышева. "Одиссея Александра Вертинского". Фильм 1-й. 17.25 Сказка за сказкой. 18.15 Мультфильм. 18.30, 21.40 Информ ТВ. 18.50 "Миллионы Мадигана". Худ. фильм. 20.20 Экспресс-кино. 20.35 Телеканал "Не хочешь -- не смотри". 22.00 "Убежище". Худ. фильм (США).

Воскресенье, 27 августа

Белорусское телевидение

8.00 "Антракт". Док. фильм. 8.20 Мультфильмы. 8.40 "Волшебник Лад и семь принцесс". Музыкальная сказка. Часть 7-я. 9.10 Уроки Н.Новожиловой. 9.40 Встречи в объединении "Беларуськалий". 10.05 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа по письмам телезрителей. 12.35 Воскресный канал детского творчества "Окно". Классика дворов. Все начинается с любви. 13.35 Авто-парк. 13.50 Ситуация. Почти детективная викторина. 14.25 Телевизионный Дом кино. "Созвездие-95". 15.25 "Жизнь моя -- кинематограф". Док. фильм. 15.55 По вашим просьбам. "Белое солнце пустыни". Худ. фильм. 17.15 Театр в кресле. Новые произведения белорусской драматургии. 17.55 Стиль. 18.15 Победитель. Спортивно-развлекательная передача. 18.35 "Экспедиция". Научно-популярный сериал. 19.10 Банка комиксов. Юмористическая программа. 19.40 Бездельник. 20.00 Резонанс. 20.40 Колыбельная. 21.00 "Карамболь". Ток-шоу с участием народного поэта Беларуси Рыгора Бородулина. 21.35 "Синема" представляет: "Волонтеры". Худ. фильм (Великобритания). 23.25 Играет Минский брасс-квинтет. 23.50 Под куполом Вселенной. 23.55 "Михаил Жванецкий. Избранные произведения". Фильм-концерт.

1 канал

6.30 Телеутро. 8.00, 14.00, 23.30 Новости. 8.20 С утра пораньше. 8.50, 16.35 Мультфильмы. 9.10 Пока все дома. 9.40 Утренняя звезда. 10.30 Служу России. 11.00 "Всемирная география". 11.55 Вся Россия. 12.15 Играй, гармонь! 12.45 В эти дни 50 лет назад. 13.00 Под знаком "Пи". 13.40 Авторалли Париж-Москва-Пекин. 14.20 Музыка в эфире. 15.10 Клуб путешественников. 16.05 Америка с М.Таратутой. 17.00 Время. 17.20 Суфлер. 18.00 Один на один. 18.30 Киноконцерт. 19.00 КВН-95. 21.00 Воскресенье. 22.00 "Таверна Ямайка". 22.55 Любовь с первого взгляда.

Канал "Россия"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Звезды говорят. 7.30 Водные виды спорта. Чемпионат Европы. 8.00 "Летний коктейль". Музыкальная программа. 8.20 Золотой ключик. 8.35 Доброе утро. "Завтрак для чемпионов". 9.05 Футбол без границ. 9.50 Аты-баты... 10.20 Русское лото. 11.05 Консолидация. 11.10 "Медвежья свадьба". Худ. фильм. 12.45 Российские железные дороги. 13.20 Не вырубить... 13.35 "Подвалы "Мажестик". Худ. фильм. Часть 2-я. 14.25 Твои возможности, человек. 14.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе "Формула-1". Гран-при Бельгии. 17.00 Волшебный мир Диснея. "Русалочка", "Новые приключения Винни Пуха". 18.00 "Дом на Набережной". Ю.Трифонов. 18.25 У Ксюши. 19.25 Сделано в Голливуде. "Ловкачи". Худ. фильм. 21.30 Водные виды спорта. Чемпионат Европы. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Коробка передач. 22.55 "Под крылом... самолетов" Авиасалон-95. 23.05 Водные виды спорта. Чемпионат Европы.

Санкт-Петербург

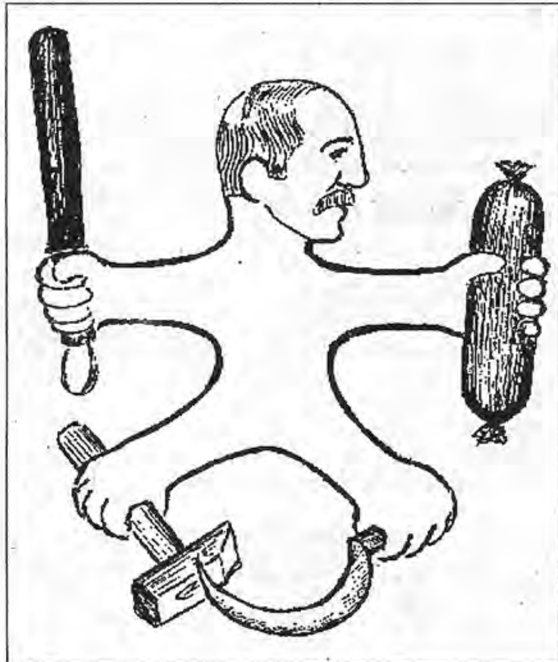
6,00 Это ваш день. 6.30 Целительное слово. 7.00 Доброе утро. 8.00 Живьем... 9.00 "Убежище". Худ. фильм (США). 10.35 "Русские романсы поет Галина Писаренко". Телефильм. 11.00 Воскресный лабиринт. 12.10 "Посмотрим". Анонс программ. 12.25 "Тайна пирамид". Док. фильм (Франция). Часть 2-я. 13.10 "Классика-5". Фестиваль надежд. 14.00 Баскетбол. Международный турнир "Кубок А.Белова". Финал. 15.35 Слово -- депутатам. 16.05 "Одиссея Александра Вертинского". Фильм 2-й. 17.05 "Сочинское лето". Телефильм. 17.25 Киномания. "Неистовый Пазолини". 17.55 "Кто Вы, мсье Синема?" 18.30, 22.15 Информ ТВ. 18.50 "На бис". Глем Миллер. 19.35 "Житие Александра Невского". Худ. фильм. 20.55 Музыкальный момент. 21.05 Легенды рока. "Вселенная Заппы". 22.35 Адам и Ева +.

Алё, мы вас чуем!

Чытацкія пісьмы без каментароў

Дзень добры, «БМ»!

Даўно сачу за вашай газэтай і падзяляю многія яе пазіцыі. Але, бадай, галоўнае — што вы не замыкаецеся ў нейкіх жорсткіх рамках (ці не галоўная перавага маладосьці?), маеце даволі шырокі сьпектр поглядаў, а таму — перспектыву для выжываньня.

Упершыню звяртаюся да вас і адразу з прапановай. Справа ў тым, што вяртаньне новастарай сымболікі адбылося не зусім «дэмакратычна». Не было такога важнага для такой падзеі зьвяна, як «усенароднае абмеркаваньне і творчасць шырокіх працоўных (і беспрацоўных) мас». Паколькі герб, відаць, будзе ўдасканальвацца і мяняцца ў залежнасьці ад настрояў прэзідэнта, складу парламенту і палітычнай моды, то прапаную абвясьціць конкурс на запасныя варыянты беларускай сымболікі: на выпадак аднаўленьня СССР, Расейскай імперыі, вяртаньня ў Эўропу, адлёту на Марс, аб'яднаньня з Расейскай Федэрацыяй, Злучанымі Штатамі, Кубай, пераносу сталіцы ў Шклоў, Несвіж, Вільню і г.д. Прапаную свой варыянт герба для абмежаванага унутраньняга карыстаньня (для органаў сацыяльнага забесьпячэньня, унутраных спраў і дзяржаўнай бясьпекі).

А разам з ім псіхалагічны тэст.

ТЭСТ:

ПЫТАНЬНЕ:
Ці падабаецца вам новы (навейшы) герб?

ВАРЫЯНТЫ АДКАЗАЎ:
1. Вельмі. 2. Занадта. 3. Толькі тое, што ў левай руцэ. 4. Не.

Калі ваш адказ — № 1, то — вам няма яшчэ 30.
№ 2 — вы малады цынік, які аднак не страціў аптымізму.
№ 3 — вы савецкі чалавек, але не губляеце пачуцьцё гумару.
№ 4 — вам пара на пенсію.

На першы раз бадай і ўсё. З найлепшымі пажаданьнямі і надзеяй на працяг супрацоўніцтва.

А.У.В., Магілёў

Шлях да святога прыстанку...

Якi б нi цяжкi ён быў, тутака адчуваеш сябе чалавекам. А ў суполцы цячэ сваё жыццё, дзе чалавек адчувае, што ён дзеля людзей, што людзі дзеля яго. Гэта замацоўвае і ўмацоўвае, вельмі шмат тутака духоўнага.

Калі бог дасць, дык усемі неспазнанымі шляхамі прыдзе тварэнне.

На здымку: паломніцтва ў Святаблагавесніцкі манастыр (вёска Ляды).

Фота Ул. ШЛАПАКА

Добрага здароўя, «БМ»!

Упершыню звяртаюся да вас, хоць і не ўпэўнены, што мой допіс прыйдзецца вам «да двара». Зрэшты, сярод іншых недахопаў ці не галоўны — спазненьне яго на некалькі тыдняў. Аднак праблема застаецца пакуль актуальнай, і я не губляю надзеі...

Чым адрозніваецца Беларусь, напрыклад, ад Літвы ці Расеі? Па-першае, начальствам, якое, вядома, не вылучаецца вялікім розумам ці прагрэсіўнымі памкненьнямі. Па-другое, народам, які заўсёды варты свайго начальства.

Узлёт і перамогі Лукашэнкі нельга растлумачыць толькі «падтрымкай расейскіх спецслужбаў», «неспрыяльнымі палітычнымі ўмовамі» ці «пралікамі дэмакратычных сіл». Сёньняшні прэзідэнт — выразьнік надзей і спадзяваньняў пэўнай часткі беларускага народа.

Электарат Лукашэнкі за апошнія паўгода, на маю думку, перацярпеў зьмены, хоць і не вельмі істотныя. Як і раней за «народнага прэзідэнта» гарой стаяць ветэраны, інваліды, камуністы ды «сабораўцы». Крыху меньш энтузіязму ў маламаёмасных і асабліва люмпенізаваных слаёў грамадства, надзеі якіх на хуткую экспрапрыяцыю і расправу з багатымі і «махвіяй» не спраўдзіліся. Рэзка звузілася кола прэзідэнцкіх прыхільнікаў сярод бізнэсмэнаў, гаспадарнікаў, інтэлігенцыі і проста людзей культурных. Не кажучы ўжо пра палітычную ды інтэлектуальную эліту, якая адпачатку не прыняла саўгаснную ідэалогію і базарна-пагромны стыль работы. І ўсё ж колькасьць «балельшчыкаў» за Лукашэнку даволі значная, і ў гэтай стракатай кампаніі з'ядналіся ўсе, хто лічыць, што рэформы на Беларусі ўжо адбыліся, вынік іх адмоўны, а таму трэба ісьці назад у СССР. Наіўна? Проста? Але пераканаўча і дзейсна! (Беларусы ўсё ж надзвычай прастадушны, даверлівы і нават экзатычны народ. З якой лёгкасьцю год назад паверылі ў казку пра «Іванку-дурачка», які хуценька пасячэ мафіёзныя галовы «цмоку-крываважэрцу», а сёлета — што той жа Іванка зрабіў нарэшце «машыну часу» і па першаму жаданьню адправіць усіх нас назад у «савецкі рай» (толькі не вядома на 30 ці 60 год назад). Дзякуючы гэтай этнічнай наіўнасьці ды нацыянальнаму інфантылізму беларусаў, веры ў фантомы «сацыялістычнага шчасця» ды ілюзіям чароўнага вяртаньня да «ўсяцэльнай роўнасьці», мы абавязаны поспеху тых, якія паразітуюць на «беларускіх асаблівасцях» ды эксплуатуюць настальгічныя прывіды камунізму).

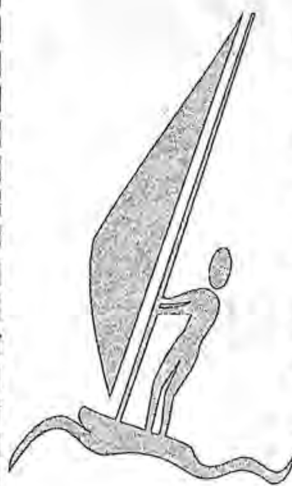
Па іроніі лёсу гісторыя першага прэзідэнцва суверэннай Беларусі стала гісторыяй камуністычнай «адрыжкі», нейкім гібрыдам савецкай эпохі і культурна-сацыяльнай недасьпеласьці нашага народу. У лепшым выпадку мог бы атрымацца мост ад таталітарызму ў будучае дэмакратычнае грамадства, ў горшым — спроба кансервацыі рэштак сацыялізму ці нават камуністычнага паходу на Маскву.

Тут міжволі ўзьнікае гістарычная аналогія. Два земляк і сп. Лукашэнкі (магілёўскія ўраджэнцы Ілжэдзьміцер — І і Дзьміт-рок — ІІ) хадзілі на Маскву і, як вядома, ні для іх, ні для яе дабром гэта не скончылася. Гісторыя мае звычку паўтарацца, і дай Бог, каб гэтым разам усё скончылася фарсам ці палітычнай камедыяй. Зрэшты, у «першапрастольнай» хапае і сваіх кандыдатаў у «самадзержцы», і думаю, што галоўны з іх — Вальдэмар І Жырыноўскі — не пацерпіць колькі-небудзь сур'ёзных канкурэнтаў. Максімум, на што можа разьлічваць Лукашэнка ў «Вяліка-Славянскім Саюзе», пасада беларускага генерал-губернатара, а то наогул — старасты «Шклоўскага савецка-аўтаномнага ўезду». У любым выпадку, пагнаўшыся за «расейскім арлом», ён рызыкуе страціць не толькі «беларускага бусла», але і «северо-западную «сініцу». А што страціць беларускі народ, мала хвалюе і Лукашэнку і нават сам народ, прынамсі тую ягоную частку, якая пакуль давярае свайму «бацьку» ці не верыць ужо нікому. «Усяроўна падмануць» — адна з самых шчырых прэзыдэнцкіх фразаў, сказаная напярэдадні выбараў, незнарок адкрыла ягоную палітычную сутнасьць. Адрасаваная ўсім ворагам і апанентам, яна парадаксальным чынам высьвяціла яго ўласныя планы і спадзяваньні. Падтэкст гэтай спантаннай фразы такі: можаце хадзіць або не хадзіць на выбары, выкрэсьліваць усіх або нікога — усяроўна гэта нічога не вырашае. Вырашаеце не вы і ні тыя «падманьшчыкі-дэпутаты», а толькі я — ваш народны прэзідэнт. Так што можаце не хваляцца і не аб чым не думаць — вас ужо падманулі (і падманулі даўно).

А ці не гэтага вы і хацелі, шаноўныя? Усімі фібрамі сваёй кастрыраванай душы і летаргічна-соннага розуму. Што ж, аддаўшы галасы, рыхтуйце і целы для інтэграцыі, уз'яднаньня і крыжовых паходаў да цёплых акіянаў. А мо нашае «мяса і плоць» акажацца мудрэйшым за «калектыўны розум» дастойнага і самага народнага, а тыя каму яшчэ жыць — разумнейшымі за тых, каму дажываць? Хто ведае...

В. АЎРАМЕНКА, Магілёў

Сыну Андрею посвящается...

...Мой храбрый мальчик!
В недрах всех эпох
Случались люди
с обостренным слухом.
Не нравились они царям
и слугам,
И никогда не помогал им
бог.
Им приходилось
рано умирать
И трудно жить
Всего за миг единый —
За счастье видеть,
и писать картины,
И строчки торопливые
марать.
Так было.
Быть тому во все века...

И. ОЗЕРОВА

Сергей Толкачев, г. Пинск

СЛОВА НАБИРАЮТ СИЛУ

Глава из романа о писателе Александре Грине «Даровано судьбой»

По случаю неожиданного визита в жертву были принесены последние запасы чая. Точнее, его остатки. Гость машинально помешивал ложечкой в стакане, разглядывая опустевшую банку с надписью: «Янхао. Чай цейлонский. № 14».

— Замечательный чай, — произнес он хриповатым голосом. — Приятный на вкус, настой крепкий. До революции случался не в редкость. Помнится, пробный фунт — один рубль восемьдесят пять копеек, три фунта — пять двадцать пять. Склады Дубинина в Москве.

Сказал и вновь ушел в себя. Было видно, что настоящий разговор впереди и начать его не так-то просто. Попытался было закурить, но спички ломались, шипя, тут же гасли. В сердцах чертыхнулся, сунул папиросу обратно в карман и, отхлебнув из стакана, неопределенно отметил:

— Нынче рано темнеет...

И снова по кругу двинулась ложечка, позванивая о стенки стакана.

Наконец-то гость решился, достал стопку больших, торчащих во все стороны листов, разгладив рукой бумагу на колене, испытующе глянул на хозяина комнаты, молодого прозаика Слонимского:

— Как тебе сказать, Михаил? Вещичку одну вот сработал и не мешало бы проверить на слух. Не возражаешь?

— Буду только рад, Александр Степанович.

— Ну-ну, — пробормотал Грин и для пущей верности кашлянул в кулак.

За окном густели декабрьские сумерки. По темному, казалось вымершему Петрограду слонялись беспризорные простуженные ветра. На столе стыл забытый чай. Слова набирали силу:

«...Не знаю, сколько пройдет лет, — только в Каперне расцветет сказка, памятная надолго. Ты будешь большая, Ассоль. Однажды утром в морской дали под солнцем сверкнет алый парус. Сияющая громада алых парусов белого корабля двинется, рассекая волны, прямо на тебя...»

Керосин в лампе неожиданно кончился, пламя раздвоилось и лопнуло с легким треском, в наступившей темноте запахло горелым фитилем. Дыхание прочитанного продолжало сохранять свое тепло.

— Как сегодня многое некстати, — нарушил тишину Грин. — Кроме чая, разумеется. Поначалу нелады с электричеством. Затем керосин в лампе. Надо непременно что-то придумать, Миша. Не хотелось бы этот вечер оставить недосказанным. Завтра, послезавтра смелости на подобную откровенность у самого себя вряд ли займу. Хуже, как боишься...

— Свет, Александр Степанович, стоит до тьмы. Это верно. Но верно и то, что и тьма обычно происходит до света. Я постараюсь что-нибудь придумать.

И хозяин комнатенки исчез.

Оставшись один, Грин машинально отхлебнул из стакана холодного чая, встал и подошел к окну. Вспомнив о так и нераскуренной папиросе, он достал ее. Уличные фонари не горели. Рисунок на морозном стекле белел неживым причудливым узором. При каждой затяжке огонек от папиросы выхватывал из темноты часть заиндевелой розриси. В изломах линий морозного рисунка рождались и тут же исчезали сверкающие блестки, и это, как ни странно, еще больше усиливало ощущение холода.

Грин поежился, но от окна не отошел. Совершенно неожиданно для себя подумал почему-то о Фридрихе Ницше:

«С характером был мужичок. Мученник познания, обретший мужество к себе самому. Прямиковая душа. Чуть что не по ней — пошла в разбежку. Норов не слетка, не переставишь. Ему, видите ли, мало создать труд, но, отметив, что книга эта для всех, тут же с вызовом бросить, что она и ни для кого. И тут же, без конфуза, заявить, что его день — день послезавтрашний. Только послезавтра без сегодня не бывает. Чтобы твои слова забрели в это самое послезавтра, на худой конец — в завтра, чтобы у твоих книг, как у толкового совестливого человека, оказалась здоровая и незаискивающая судьба, важно не соврать именно сегодня. Не соврешь в поступке, не соврешь и в слове. Ницше — мудрец, он коечто себе мог и позволить. Мы же — простые грешные... Ветер несет корабль в замечательную страну...»

Вот уже какой день преследует его эта фраза: «Ветер несет корабль в замечательную страну». Ничего в ней такого особенного. Обыкновенные слова, без какой-либо занозинки. Тем не менее привязалась с настырностью уличной девки, лучшие времена которой позади. Девки, конечно, не фразы. Фраза пока только вызревает, слова еще не обернулись завершенностью формы и замысла. Замечательная страна. Какая она? Скажем, прежде всего в ней живут наконец-то счастливые люди. Не измордованные бытом, революцией, как, допустим, в сегодняшней очереди за пайкой при Доме искусств...

Поначалу в очереди все оставалось привычным, монотонным, вплоть до безучасных лиц. Но вот за ячневой кашей приковылял старичок-интеллигент при пенсне. Ладно бы приволокся с судком, солдатским котелком или обыкновенной кастрюлей. Нет же, гордо и независимо, он явился с эмалированным, прости господи,ночным горшком. Нормальному человеку обычно плевать на определенные условности, тем более в такое сволочное время, но очередь в основной массе, зачем скрывать, не токмо отропела, но и стала возражать: «И вам не стыдно такое придумать?!»

Старичок попробовал было защищаться. В отместку очередь столь вызывающее поведение стала осуждать с еще большей энергией. Старичок не сдавался:

— Но, господа, смею вас заверить, что данной ночной вазой никто ни разу не пользовался. Она невинная, как слеза младенца. К чему предрассудки, господа?!

— И в самом деле, — вступился за опрометчивого интеллигента некто долговязый, с профилем Гоголя, в старомодной калабрийской шляпе и двубортном пальто «дипломат» с напрочь вытертым бархатным воротником, — в державе черт знает что творится, поди сыщи в революционной свободной продаже злополучную кастрюлю. Зачем же человека вводить в краску?

Нормативный обед наконец-то получен. Светило отечественной филологии, протирая пенсне, близоруко щурится.

— И все-таки, господа, — водружая пенсне на место, подводит он черту происшедшему, — я глубоко убежден, что качество приготовленной пищи ни в коей мере не зависит от формы и предназначения посуды. В подобном случае древние говаривали: «Si melins guid habec, arcesse, vel inmerium fer», то есть, если есть у тебя нечто лучшее, предложи, если нет — покоряйся. Помните об этом, господа, и не робейте перед обстоятельствами.

И он удалился, преисполненный достоинства и правоты.

Замечательная страна?! Если ты преисполнен внутреннего достоинства, она, эта страна, живет в тебе с высоко поднятой головой даже тогда, когда она и ты вместе с ней переживаете нелучшие времена. Пока и мы человеки — счастье не пропало. Дай только справиться, доведется и нам свою песенку спеть...

Меж тем молодой Слонимский по-прежнему отсутствовал. Темнота в комнате начинала тяготить Грина, донимал холод, и невольно подумалось, что неплохо бы сходить за шинелкой, благо его комната недалеко: пройти большую кухню, спуститься по лестнице...

Солдатская шинель. Она не раз выручала. И под Витебском, осенью девятнадцатого, когда пришлось нести караульную службу в местах, где прошли детство и юность отца...

Удивительные чувства испытывает человек, впервые попавший на родину своих предков. Минуло пять лет с того дня, как завершился земной путь отца. После того, как его осудили за участие в восстании 1863 года и сослали в Сибирь, ему так и не удалось побывать на своей малой родине, но Стефан Евзебиевич (в просторечьи — Степан Евсеевич) часто вспоминал и много рассказывал детям о фольварке Якубенки в Дисненском уезде Виленщины, затерявшемся среди сосновых боров, переходных и верховых болот, множества речек и озер, соединенных меж собой многочисленными протоками. Вспоминал песчаные отмели, аистов в небе, запахи цветущего вереска.

Родовое имение было небольшим. Во владении семьи Гриневских числилось все-то сто ревизских душ мужского пола, да пятьдесят четыре волока. Вот и все, чем обладала вдовая поручица Гриневская, прабабка русского писателя Александра Грина. Здесь, в Якубенках, в начале вьюжного 1843 года у Евзебия, одного из четырех сыновей вдовы, и родился сын Стефан-Фома Евзебиев, отец будущего писателя... 1862 год. Позади пять лет учебы в Витебской мужской гимназии. Хорошей успеваемости, усердного прилежания гимназист Стефан Гриневский переводится в шестой класс. Это уже взрослый человек. Ему пошел двадцатый год. На первый взгляд вроде бы и благонадежный паренек. Как гром среди ясного неба, летом следующего шестьдесят третьего прозвучали выводы Витебской следственной комиссии, препроводившей их «списком лиц, обвиняемых в злоумышленных намерениях и действиях против правительства». Среди прочих опальных имен значилось имя и Стефана Гриневского, чей родовой герб украшали рыцарский шлем и ядро, пронзенное стрелой, в вытянутых медвежьих лапах. В результате — ссылка в Сибирь и поражение во всех правах...

Спустя немногим более полувека, он, писатель Александр Грин, сын своего отца, мобилизованный в Красную Армию по причине недостижения сорокалетнего возраста, стоит в шестидесяти километрах от Витебска, на родине отца, в карауле, оставаясь наедине с бездонной ночью, когда невидимый, опадающий в дерев лист, кувыркаясь, шуршит о тугой влажный воздух.

На витебской земле он, красноармеец Грин, провел несколько месяцев, но ему так и не удалось вырваться в Якубенки: веселое горе — солдатская служба, на ней нет отговорок, особенно когда не просто постреливают, а грохочут канонады. Если и случались увольнительные, то крайне редко, на несколько часов. Бродя по улицам Витебска, Грин как бы встречался с юностью отца, с деревьями, которые, возможно, его помнили...

Завывали ветра на все лады, оборачивались снежными порошами... Где-то в нескольких десятках километров ухали пушки, ночную темноту время от времени вспарывали сигнальные ракеты. Но это, хотя и близко, там, в стороне, а дело часового — шагай себе по выверенному маршруту, вдоль приземистого воинского склада, отрезанного от внешнего мира и даже прямых боевых действий рядами колючей проволоки. Единственная вольность, которую безнаказанно может себе позволить часовой, это думать...

Думалось же больше об отце, его несломленной юности, об этой земле, откуда пошел род Гриневских... А еще думалось-ожидалось, чтобы побыстрей наступил долгожданный момент смены часовых, когда через темень зашагаешь вслед за разводящим в караулку, где, устроившись поудобнее на березовом чурбаке у пышущей теплом буржуйки, выпьешь в охотку горячего чая, а потом, наконец-то, извлечешь из солдатского вещмешка рукопись о маленькой девочке, незыблемо верящей в приход белого корабля под алыми парусами; о мальчике, который родился капитаном, хотел быть им и стал им... Блаженный миг работы мысли, когда настырно и последовательно рукопись взрослеет еще на несколько точных и литых фраз, а если повезет, то и на несколько страниц. Шаг за шагом, глядишь, часть пути преодолел...

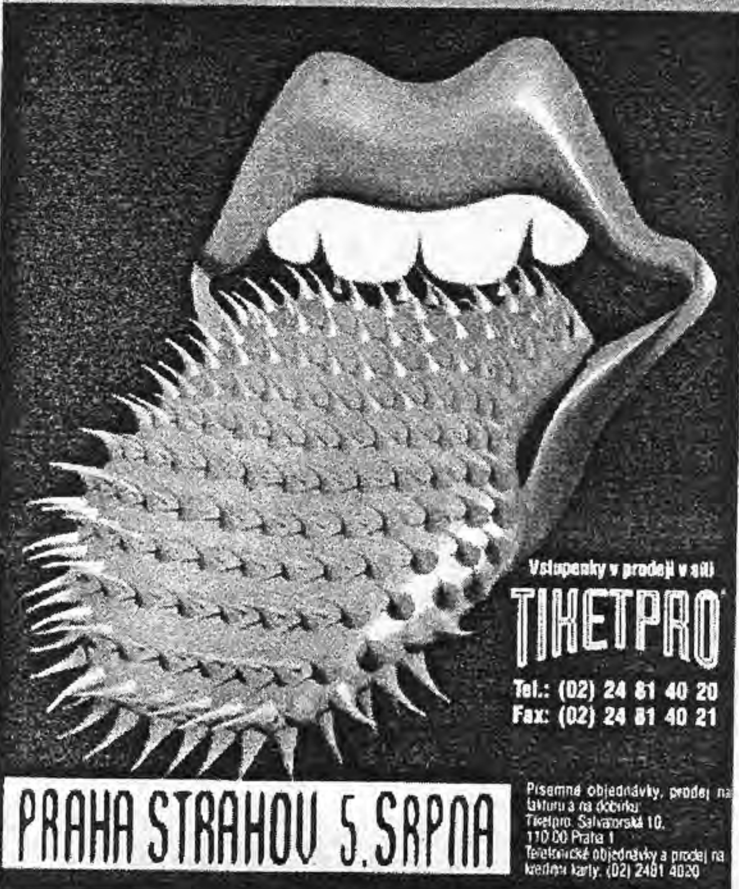
Выручала шинелка и тогда, когда полк из Витебска перевели в небольшой городишко Остров, что на Псковщине. Река Великая при городе числилась. В ноябре покрывается льдом, в апреле половодье заглядывает за горизонт. Летом по Великой сплавляются плоты. И тогда по ночам можно услышать, как перекликаются меж собой плотогоны, предупреждая тех, кто идет следом: «Го-го-го-о, ме-ель!» Но это летом, а сейчас зима. Серо-белые просторы, переходящие постепенно в темные леса, да однообразный перестук вагонных колес — вот, пожалуй, и вся связь с внешним миром. И хотя железная дорога от казарм пролегла не очень-то рядом, звук, добросовестно пересчитывающий рельсовые стыки, напоминал о совершенно иной, совершенно недавней штатской жизни рядового Гриневского. Всей душой он присутствовал там, в Петрограде, где Куприн и Самойлович (хотя последний, возможно, опять по своему Шпицбергену шляется, или, скажем, по Олонецкой губернии, по берегам озера Лоухи, где еще совсем недавно со своими приятелями-геологами открыл мощную жилу мусковита, названную его именем), где Андрусон и дядя Ваня Лебедев, остальная родная творческая братия...

(Продолжение следует)

Наш Вовчик и ROLLING STONES

Один из крупнейших стадионов мира, пражский "Страхов" стал в июльские дни Меккой, куда стекались паломники со всего мира. Более 130 тысяч фанатов рванули прикоснуться к легенде — неувядающим, нестареющим, неподражаемым "катящимся камням" — "Rolling Stones", кумирам 60-х, 70-х, 80-х, 90-х... Более 30 лет завораживают они "крутую публику", сегодня играя уже для внуков своих первых поклонников. Мику Джаггеру и Кейту Ричардсу уже по 52, Чарли Уэттсу — 53. Были у них взлеты, падения и сейчас они вновь в превосходной творческой форме и, возможно, очень скоро в Голландии запишут новый альбом. Не случайно именно сейчас ринулись в турне, именуемое "Voodoo Lounge" (что-то вроде колдовского праздного времяпрепровождения). Уже были США и Южная Америка, Злата Прага и несравненный Будапешт, впереди — Германия, Греция...

Как сообщает чешская газета "Лидове новины", на строительство подиумов на стадионе "Страхов" по проекту Марка Фишера пошло более 500 тонн металлических конструкций, на концерте "Роллинг Стоунз" светили 1500 прожекторов, было использовано 14 километров силового кабеля, и все это обслуживали более 250 человек. Для того, чтобы привезти в Прагу концертное оборудование, потребовалось 44 грузовика. В этом турне "Роллинги" разъезжают караваном из 9 автобусов, 16 огромных грузовых автофургонов, 3 гигантских самолетов "Джамбо Джет". За два с половиной часа концертного выступления в Праге музыканты "съели" столько электроэнергии, сколько потребляет средний стотысячный город со стотысячным населением. А на всякий случай музыканты возят с собой собственный генератор мощностью 6 тысяч лошадиных сил!

Несмотря на восьмимесячную рекламную кампанию, агитирующую за "Стоунз", и на подготовку к концерту, и на частную жизнь группы было наложено строжайшее информационное "эмбарго": менеджер группы получил право увольнять немедленно, в течение получаса, любого проболтавшегося из техперсонала, который донесет какую-либо информацию журналистам. Стадион в течение нескольких месяцев перед концертом был тщательно закрыт от людских глаз, на всякий случай по полю расхаживала местная охрана с огромными сторожевыми псами. Достоверно известно только, что музыкантов в полном составе, с чадами и домочадцами, принял в Пражском Граде президент Чехии Вацлав Гавел. В знаменитом Испанском зале был дан торжественный обед в честь музыкантов. А те, в свою очередь, подарили Гавелу великолепную систему освещения для Испанского зала стоимостью в 20 тысяч фунтов стерлингов.

И чем же все-таки притягивают вот уже более 30 лет крутые парни из "Стоунз"? Ведь, честно говоря, стадион — далеко не лучшее место для концертов...Очень долго уговаривали мы одного из минских паломников дать интервью "Беларускай маладзёжнай". Уговорили, правда, с большим трудом.

Нашу страну на пражском стадионе "Страхов" достойно представлял наш глубокоуважаемый коллега, звукорежиссер покойной радиостанции "Беларуская маладзежная", Володя Сакульский.

Он, правда, отрицает, но мы-то знаем, что в Прагу он поехал специально на "Роллинг Стоунз". Ответ Вовчика на первый вопрос, честно говоря, ошарашил...

— С твоим профессиональным чувством звука, идеальным музыкальным слухом как ты воспринимал стадионный концерт?

— Как в сельском клубе. Слушать группы, которые работают на стадионе, просто ужасно. Мощи им, конечно, хватает, но качество... Ветер на стадионе гоняет этот звук, микрофоны задувает. Я был разочарован звуком.

— И все же: что влечет народ на такие концерты? Ведь более 130 тысяч зрителей — гигантская цифра...

— Скорее всего, это какое-то культовое действо, нежели концерт. Чувство единения, которое там возникает — потрясающее, непередаваемое ощущение. Два с половиной часа — на одном дыхании. Это грандиозная тусовка, пришедшая отдать дань уважения "Роллингам". А публика там живописнейшая. Седые старички с палочками. Представьте картину: идет в метро старичок лет семидесяти в майке и кепочке "Rolling Stones". "Скорые помощи" около стадиона стоят для такой публики. Приходят и с грудными детьми.

Концерт должен был начаться в восемь вечера. Стадион открылся для публики в два часа дня. Мы пришли около пяти, центральные трибуны быллi полностью заняты, две трети поля тоже. А к началу концерта яблоку негде было упасть. Днем играли какие-то группы, на них почти не обращали внимания, пили пиво, общались. Около восьми в центр вышли музыканты, начали играть. Потом в чешской газете я прочитал, что это был Гарри Мур, возвращающийся из Амстердама. Играл он около часа. Все ждали, когда зайдет солнце. Потом гигантские конструкции засветились этаким межпланетным кораблем, вышел Джаггер в красном кафтане, пропел "Агой, Праго" — привет, Прага! Стадион застонал... Это надо видеть!.. Понимаете, "Rolling Stones" — это легенда, это идолы... По-моему, они даже лучше стали, чем 20 лет назад.

Поразила организация концерта. Движение транспорта на двое суток было изменено, везде — в метро, в трамваях, автобусах — на всех языках разъясняли, как добраться до стадиона, после концерта всех бесплатно развозили: Я не видел ни одного полицейского, хотя охрана, конечно же, была. Она просто слушала концерт. Трибуны переливались всеми цветами радуги: почти каждый пришел со своим национальным флагом. (Кстати, и наши бел-чырвона-белыя я видел, да и сам был с флагом). Пиво всех сортов, и на входе, и на трибунах, и на поле. Продавались маечки, кепки с надписью, бесплатно раздавали газету, посвященную гастролям "Rolling Stones". Кстати, билет на концерт стоил 30 долларов.

Не было ни столпотворения, никаких серьезных происшествий. Просто удивительно здорово все организовано было!

... Так что всенародно любимые "Роллинги" с огромным триумфом катят по миру. По прогнозам сведущих людей, турне "Voodoo Lounge" принесет Мику Джаггеру астрономическую сумму в 125 миллионов фунтов стерлингов.

Кто хочет — пусть Мику завидует. А "БМ" по-доброму завидует Вовчику...

И. СТУДЗИНСКАЯ

"Лікбез" для Германії

Нядаўна Мінск наведала невялічкая, але вельмі прадстаўнічая дэлегацыя ад Заходнягерманскага міністэрства па сацыяльных справах на чале з міністрам — фрау Гетэ. У якасці "прымаючага боку" выступіў фонд "Дзецям Чарнобыля", які вельмі пленна супрацоўнічае з гэтым міністэрствам ужо 4 гады. (Менавіта дзякуючы гэтаму супрацоўніцтву больш за 4000 беларускіх дзетак змаглі адпачыць за гэты час у Заходняй Германіі).

Справа ў тым, што у міністэрстве па сацыяльных справах зусім нядаўна з'явілася новае кіраўніцтва, якое ўвогуле ніколі не сутыкалася з "чарнобыльскай" праблемай і, адпаведна, не валодае ніякай інфармацыяй.

Так што візіт дэлегацыі быў своеасаблівым "лікбезам", галоўнай мэтай якога ставіласяданясенне як мага больш поўнай і аб'ектыўнай інфармацыі.

Менавіта таму праграма была надзвычай насычаная: міністр сустрэлася і са старшыней мінгарвыканкома У.В. Ярмошыным, з прадстаўнікамі Міністэрства аховы здароўя, з супрацоўнікамі Акадэміі Навук Рэспублікі Беларусь. Як прызнаўся сам прэзідэнт фонду "Дзецям Чарнобыля" Г. Грушавы, гэта была проста наўмысная "інфармацыйная атака", калі розную інфармацыю можна было супаставіць і, як на далоні, убачыць якія ўстановы у нашай краіне сапраўды працуюць, а якія спрабуюць "ствараць уражанне".

Для фонду зараз весь "лікбез" прынцыпова важны, бо ў бліжэйшых планах яго — будаўніцтва новага экалагічнага комплексу для адпачынку беларускіх дзетак, якія жывуць альбо жылі ў забруджаных радыяцыяй раенах. (Справа ў тым, што сення на Беларусі існуе менш за 20 дзіцячых санаторыяў, у якіх за 1 год можа адпачыць не больш за 20 тысяч дзяцей. А гэта толькі некалькі працэнтаў ад агульнай колькасці патрабуючых аздараўленчага адпачынку дзяцей).

Першая спроба дамовіцца наконт такога будаўніцтва была зроблена 3 гады таму. Але гэта запатрабавала такой колькасці грошай і такіх намаганняў, што фонд часова адмовіўся ад гэтай ідэі.

Зараз жа ў яго з'явілася надзейныя сябры, якія падтрымліваюць гэты праект. У экалагічна чыстай зоне каля ракі Пціч, дзе няма ніякіх прамысловых прадпрыемстваў і дзе зараз узнаўляецца, "рэстаўруецца" кавалачак старажытнай беларускай зямлі, Фонд атрымаў 6 гектараў зямлі пад будучае будаўніцтва. Таму, калі супрацоўніцтва з замежнымі партнерамі і надалей пойдзе так жа паспяхова, то ўжо ў 1996 годзе на беразе Пціч з'явіцца экалагічны цэнтр дзіцячага адпачынку, пабудаваны па апошніх "заходніх" узорах і якому у нашай краіне пакуль што аналагаў няма.

Вольга БАБАК, ДЛ "БМ"

● Увага: новая рубрыка "БМ"!!!

Па-беларуску дакладней -- "Бабскія выбрыкі". Але раптам хто не так зразумее... Інтэлігенцкі "Дамскі капрыз" — для жанок, дзявок, а калі якой дасужай бабульцы трапіць на вочы — ой, што будзе!
Вы можаце не толькі чытаць, але і пісаць. Пра сваё, пра жаночае...

Вокзал мечты?

Вокзал столицы — мир особый. Внутренне морщишься, наталкиваясь в чернильной темноте на искаженные лица тех, кто здесь, в общем-то, живет (утром в общественном туалете на полу вповалку спят одетые в жуткое шмотье люди без возраста) и тех, кто ежевечерне приходит сюда справлять свой гниловатый бизнес. Спустя время к людям этим привыкаешь, и вокзал без них как бы и не вокзал. Хотя, оказавшись там в силу "проходной" необходимости, отстояв очередь за "Хотдогом", купив с рук дешевый "LM" и даже сунув сдачу подбежавшему чумазому ребенку, стараешься не видеть этих скрюченных, уродливых старух и всевозможных существ.

И вокзальная проституция — особая проституция. Женщины, способные быть только на вокзале, — опухшие разбитые лица, трясущиеся руки, по-кошачьи блестящие нездоровым светом глаза — зимой увидела здесь безобразную пятидесятилетнюю старуху маленького росточка, одетую в видавшую виды куртку с капроновыми колготками и тапочками, которая предлагала себя двум разбитным парням. Сунув ей все оставшиеся деньги, я поспешила спрятаться в метро, подумав: возможно ли журналисту войти в этот особый мир, чтобы чуть-чуть приоткрыть его сущность?

Вокзальные женщины, купившиеся на пачку сигарет и дружелюбное отношение, не поразили, в общем-то, поворотами судеб: детский дом, многолетнее полуголодное существование и заброшенность, спивание в кругу таких же беспомощных изгоев. Впрочем, иных вышвырнули из дому дети, у иных никогда не было своего угла, — потом человек свыкается со своим "койко-местом" на полу сортира, как способен свыкнуться со всем. Люди эти умерли для всех, умерли для жизни. Может быть — и для самих себя. По крайней мере, они попросили нас с подругой лишь об одном — принести лекарство от вшей. Наверное, любой социолог скажет,что такие люди просто должны быть. Ведь фоном великих событий человечества были всегда толпы нищих и дешевых проституток.

... Поняв, что смогла почувствовать себя частью копошащегося этого организма, решила — дальше не стоит. Но в тот именно момент тогдашняя королева вокзала, самая престижная 19-летняя проститутка, потянулась ко мне в друзья, и более чем полугодовое наблюдение за ее жизнью дало возможность составить представление о том, что это такое — вокзальные женщины.

Подружку эту мою Бог явно обидел мудростью — почти отличный диплом об окончании коледжа практичного подхода к жизни не привил. К концу учения она отвергла родной поселок, где ей светила карьера рвущейся из сил рабочей лошади, и возможность найти мужа среди сельской "элиты". Но на обустройство в столице шансов не оставлял институт прописки (именно он толкает на панель многих смышленых девчонок, которые согласны жить в городе и на скромном легальном заработке). Многочисленные наши с этой девушкой совместные попытки устроить ее на работу хотя бы продавщицей коммерческого киоска заканчивались тем, что, с сожалением возвращая диплом и санкнижку, вздыхали "боссы" — будь прописка, взяли бы бухгалтером...

Это сейчас она нашла себе место продавщицы овощей с лотка и, отстаивая с 9 утра до 21 вечера, успела превратиться в изможденную тряпичную куклу, а тогда, на вокзале...

В свое время, отчаявшись жить на стипендию "хорошистки", она узнает от подруг, что неплохо можно зарабатывать, продавая себя ... на вокзале. Еще и потому, что туда проще "стать", проституцией раньше не занимавшимся. Дали даже и телефон, по которому позвонила: "Мне сказали, что вы занимаетесь известным бизнесом"... И договорилась о встрече "под табло" с молодым человеком своих лет — ну, классическим с виду "пэтэушником". Зарабатывающим на торговле убогими вокзальными женщинами не нужна элитная "неповторимость".

"Карьера" моей знакомой сложилась своеобразно. Причиной тому — явное отличие ее от остального контингента. Она была дивой на фоне испитых существ. Хотя сама не придавала и не придает этому значения: "Думаешь, все эти женщины, которые стоят на вокзале — их никто не возьмет? Так и мужики идут на вокзал только самые последние... Хотя проезжающие попадаются тоже всякие. Если у человека разбежка между поездами несколько часов или убивая время до прихода поезда он хочет женщину — не идти же ему искать по городу! Тем более, что настоящие проститутки стоят куда дороже; выпивка, прием, снять номер в гостинице, дать хорошие деньги, взять такси. А здесь... Да, здесь — мясо, но этим арабам все равно. Даже если у них есть деньги (а у большинства есть), то они предпочитают не тратиться на дорогостоящую женщину. Им все равно, с кем они будут. Зачем там красиво или содержательно? Они никогда не тратят время на все, что должно предшествовать близости. Они платят за пятиминутное общение, за грубое, звериное удовлетворение животной похоти. Кажется, они и не представляют, что может быть какое-то удовольствие: с ходу стаскивается одежда, и дальше в течение какого-то часа один или несколько человек проделывают то, что очень напоминает изнасилование".

По словам моей знакомой, покупка одной женщины несколькими "компаньонами" сразу — не редкость. "Южные" — те вообще не любят развлекаться в одиночку. Причем уплатив небольшие деньги, могут позволить себе любое издевательство. Попав однажды в подобную ситуацию, моя собеседница была вынуждена выбежать из подъезда прежде, чем успела одеться, и звать на помощь.

Кстати, о подстраховке (хотя и существует закон — увезя девушку с вокзала, клиент обязан лично ее вернуть). Но "охрана" выпадает не каждой вокзальной женщине. На правах самой дорогостоящей (юной, аккуратной, ухоженной) моя знакомая удостоилась работать с подстраховкой сильной. К ней не позволялось приблизиться ни одной праздношатающейся рвани, ее предлагали только "солидным" клиентам. По крайней мере, дешевле 10 долларов она не стоила никогда. Дороже? А дороже на вокзале не принято... Рассчитывались не с ней, из заработанных десяти получала обычно два-три.

Известную традицию — не спать со своим "персоналом" — эти ребята отвергли. И развернувшаяся из-за моей подружки война сутенерских кланов ставила целью не только перетащить к себе лучшую путану, дабы иметь на ней деньги. Она признает — у каждого из них теплился на дне души огонек человеческого к ней отношения, и навязчивые изъяснения собратов по вокзалу изрядно утомили и ее, и квартирную хозяйку — такую же одинокуую душу. Хотя попытки подрабатывать на стороне пресекались беспощадно; когда ей пришло в голову утаить клиента — утром ворвался первый ее сутенер и беспощаднейше избил ногами. Да и завершился вокзальный период жизни тоже драматично — решив заработать на девочке не по мелочи, сутенеры... украли ее документы, передав их знакомым милиционерам-мафиози, дабы те, выступив в роли помощников и благодетелей, вынудили вокзальную путану к участию в одной криминальной игре. Здесь ей и понадобилась помощь более существенная, чем пачка сигарет.

Она говорит , что всегда старалась избежать психологического дискомфорта. "Главное — с достоинством. И не думать о том, куда тебя везут-ведут и что там с тобой будет. Просто все это передышать". Все оказии — случайные знакомства и предложения провести вечер — решает положительно: ради возможности нормально поесть, попутно занявшись любовью. Всего за 20 лет у нее было около двух сотен половых партнеров. Но как она плакала, когда ее изнасиловал пьяный таксист!

Я спросила ее: она, вокзальная принцесса, на фоне жутких теней — это исключение или факт естественный? И почему приходят в молох вокзала девчонки — только с отчаяния и голода? Она удивила меня ответом: ужасные вокзальные старухи — лишь видимая часть айсберга. Основной контингент отличить трудно, потому что внешне они ничем не выделяются из суетящейся толпы. Еще бы: дополнительные заработки, а то и средства прокормить детей и мужа. Ночное время — их единственное свободное время, а вокзал — потому что в другом месте им, обычным , естественно, не стоять. Устраивает даже оплата — все та же выделяемая сутенерами третья часть "гонорара"...

Жанна СИНИЦКАЯ, для "БМ"

Хреновая жизнь — хреновый секс

— Он завтра приезжает. Я завтра почувствую его руки, губы, обниму. Жаль, что девчонки из комнаты не разъехались. Они не против того, чтобы он ночевал. — говорит одна подруга другой.

— Но..?

— Мы пойдем в ванную. В общаге — это единственное место, где можно закрыть дверь, включить воду и... никто не войдет. Будут стучать, кричать, но не войдут. А завтра подруга с мужем уезжает, и мы поедем к ним.

У этой девушки то сказочное время, когда максимально используется каждая секунда наедине — будь то ванная комната в общежитии, ключи от квартиры подруг, уединенная скамейка в парке или чердак.

Но вот Алле 30 лет, у нее трехлетняя дочь, второго ребенка не будет, считает она, по чисто "техническим причинам". Алла живет вместе с мужем у своих родителей в двухкомнатной квартире. Комнаты смежные. Старшее поколение ложится спать рано, поэтому молодым выделили проходную комнату. "Только мы с мужем начнем заниматься сексом, как со скрипом открывается дверь. Отцу или матери понадобилось в туалет. Переждав, опять тянемся друг к другу. А тут кому-то из родителей захотелось воды или накапать валокордина. Иногда за ночь такое повторяется несколько раз. Муж сердито одевается и идет курить, а я рыдаю в подушку. Когда-нибудь ему это надоест и он найдет себе бабу с квартирой".

Впрочем, и своя жилплощадь — не всегда решение проблемы. Одна знакомая Вероника тоже жила с родителями, пока не получила однокомнатную. Она не замужем, но есть сын 10 лет. Пока сыну было три, пять лет, к ней приходил мужчина, было все нормально. "Мне бы не хотелось, чтобы первый наглядный опыт сын получил, наблюдая за тем, как его мать занимается любовью."

Только довольные жизнью могут получать истинное удовольствие от любви. Только богатый человек, имевший слуг, особняк, мог позволить себе часами сидеть на залитой луной веранде и целовать попеременно все пальчики на руках и ногах своей возлюбленной, прежде чем повести ее, наконец, в спальню. А у нас-то и спальни нет. Да и дети того и гляди прибегут с улицы.

Психологи считают, что у большинства женщин, не удовлетворенных сексуальной жизнью, нарушены социальные доминанты. Если их спросить, какие проблемы для них важнее: работа, секс, неуспеваемость ребенка в школе, материальные заботы — окажется, что интимные отношения, как правило, стоят на последнем месте. И не всегда виновен "квартирный вопрос".

... Татьяна — жена бизнесмена. Высокие заработки мужа позволили ей не работать, нанять нянечку малышке. День ее складывается приятно — поездки по супермаркетам, чаепития с подругой...

"Муж считает, что большие деньги, которые он приносит в дом, извиняют все. Это касается и нашей интимной жизни. Если он и уделяет мне внимание, то так мало, что я не получаю никакого удовольствия. Он говорит о постоянной усталости, иногда даже душ не принимает. Зато утром он уходит на работу чистый и благоуханный. Но я слишком долго была бедной — это гораздо унизительнее, чем пренебрежение мужа. Пусть уж совсем без секса, но зато с деньгам".

Где-то я прочла, что уровень секса отражает уровень стабильности в обществе. И даже если никто из "великих" подобного не писал, разве не так?

Элла ТКАЧУК

● Жаночая палітыка

Не дай Бог выбіраць паміж тымі, каго любіш...

Усё часцей пачынаю задумвацца аб тым, што ніводную краіну не здольныя ўратаваць палітыкі. Для кожнага народа яго ўласная дзяржава -- душа свету. Але палітычныя партыі і іх лідэры звычайна разважаюць іншымі катэгорыямі.

Больш і больш пераконваюся -- якія б прыгожыя рэчы не казалі сімпатычныя мне партыі, недаравальнай застаецца запозненная помста, якую спрабуюць узняць на шчыт недальнабачныя патрыёты, перамусольваючы ў чорт ведае які раз падзяленне на "старэйшых", "малодшых" і іншых "братоў".

Год таму, прыехаўшы ў Маскву да сябра, члена Рускага нацыянальнага адзінства, збянтэжылася ад ягонай фразы: лепш вы там нічога не рабіце, а то прыйдзем мы -- давядзецца ўсё пачынаць з пачатку. Тады адказала адно: прыедзь, паглядзі на гэтыя вёскі, на гэтую архітэктуру, паслухай гэтую мову, і ты зразумееш -- гэта ўжо іншая краіна.

На мінулым тыдні сябар запрасіў на паўпадпольны сход беларускіх нацыяналістаў. На вакзале абпякло: "Ведаю твае сувязі, але хацеў бы ўзяць слова гонару..." Рассмяялася. Так, нацыяналізм -- менавіта тое, што жудасна і цудоўна адначасова. Таму і жудасна, таму і цудоўна, што фанатызм часта ставіцца сінонімам нацыяналізму. І тады разумееш уласную няздольнасць абараніць самую лепшую ў свецe нацыю -- нацыю дзяцей зямлі. Таму баюся калі-небудзь прызнацца сабе, што маладзежныя радыкальныя арганізацыі, якія адзіныя захавалі вернасць беларускай ідэе, таксама могуць ператварыцца ў жахлівы выскал.

Усё вырашаюць вочы. Вочы з Боскім светам. І... вочы хлопца, які распавядае, як ледзь не набіў пысу вулічнаму мастаку, заўважыўшы на ягоных малюнках "расейскую" васьміканцовую зорку.

Амаль побач пачую: "Хто не ўмее ненавідзець, той не ўмее любіць". І стрымаюся, каб не кінуць у вочы: "Ты не здольны любіць". Бо палітыкі -- сапраўды закамплексаваныя людзі. Яны апранаюць белыя адзенні, узнімаюць вочы да белага святла, і пасля не жадаюць бачыць свет, які выконвае танец фарбаў. Яны вынішчаюць колеры і становяцца помнікамі самімі сабе, мармуровымі фігурамі, бо яшчэ адзін патрыёт не знайшоў у сабе дастаткова любві не да народу свайго, а да людзей гэтага народу: старых, жабракоў, знявечаных, закаханых. Яны ідуць між іх, па ім, скрозь іх. Да мармуровых рук не пацягнуцца рукі жывыя, бо там не сустрэнуць любві. Дык як скамянелым ідэалістам абмыць жывой вадой твар спакутаванай краіны?

Памятаеце, у Валошына: "Я, черный ангел мщенья..."

І ў Вазнясенскага: "Ангел, стань человеком!"

... На тым самым паўпадпольным сходзе я цудоўна адчувала сябе з гэтымі хлопцамі. Разумею -- маё, роднае, адвечнае, і нікуды ад гэтага не сысці. І ад сцяга пасярод вясковай хаты -- таксама. І калі выходжу на двор, застаючыся сам-насам з зялёным небам без адзінай пакуль што зорачкі, і з гордымі мужчынскімі галасамі з хаты... Нікуды не сысці -- ад зямлі з цёмным контурам вялізнага млына насупраць і з ледзь бачнай здалёк вежай касцёла Рэфарматараў.

Праз некалькі гадзін мы працягнем спрэчку. Кінуўшы з'едлівую абразу ў бок "старэйшага брата", мне скажа юны лідэр: "Мы -- з Богам, мы ідзем з крыжом, з капеланам, а яны -- з д'яблам".

Але ж з імі разам мы молім аднаго Бога!

Зноў -- "хто не здольны ненавідзець, той не здольны любіць". Але ніколі не пераможаш, калі... не палюбіш.

Засмучае адно -- не давядзі, Гасподзь, выбіраць паміж тымі, каго любіш.

Ц. КЛЫКОЎСКАЯ, "БМ"

Пункт гледжання аўтараў газеты не абавязкова супадае з пазіцыяй рэдакцыі. Адказнасць за дакладнасць фактаў, прыведзеных у артыкулах, нясуць аўтары публікацый.

"Беларуская маладзёжная"
Рэспубліканская грамадска-палітычная незалежная газета
Заснавальнікі
М. КАПЧОНАЎ і І. ЦІШЫН

Адрас рэдакцыі:
220134, Мінск,
вул. Якубоўскага, 15-1-77
Кантактны тэлефон: 57-00-43
Пасведчанне аб рэгістрацыі N 882

Падпісана ў друк 17 жніўня 1995 г. у 14.30
Мінская паліграфічная фабрыка
"Чырвоная зорка"
(Мінск, 1-шы Загарадны зав., 3)
Кошт праз "Белсаюздрук" 300 рублёў
Тыраж 6 тысяч экз.
Заказ N 1663

Галоўны рэдактар
Т. І. МЕЛЬНІЧУК
(НІЧЫПАРУК)